

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Bakalářská práce

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav politologie

Bakalářská práce

Jakub Merc

"Islám v ČR nechceme" jako politický fenomén české společnosti z hlediska teorie
extremismu a radikalismu

"Islám v ČR nechceme" as a political phenomenon of the czech society in the view
of the theory of extremism, or radicalism

Kroměříž 2016

doc. PhDr. Ing. Milan Znoj CSc.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Islám v ČR nechceme“ jako politický fenomén české společnosti z hlediska teorie extremismu a radikalismu vypracoval samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

V Kroměříži, dne 1. 11. 2016

Anotace

Tato bakalářská práce reaguje na problematiku současného radikálního antiislamismu v České republice a objektem zájmu tohoto textu tak je struktura kolem hnutí „Islám v ČR nechceme“.

Jako hlavní cíl si pak tato práce klade zhodnocení této struktury z hlediska teoretických koncepcí extremismu a radikalismu tak, aby v budoucnu bylo možné tuto strukturu snáze charakterizovat a lépe předpovídat její chování.

První kapitola se zabývá obecným popisem zkoumané struktury, zatímco druhá a třetí kapitola vytyčují vybrané koncepty a jejich definiční kritéria. Vyústěním této práce je pak aplikace těchto definičních kritérií na zkoumanou strukturu a její klasifikace.

Výsledek zkoumání, doplněný o komentář s nástinem možného budoucího vývoje struktury, pak tvoří úplný závěr této práce.

Klíčová slova

Antiislamismus; Martin Konvička; pravicový extremismus; pravicový populismus; pravicový radikalismus; xenofobie

Annotation

This bachelor thesis is a response on the issue of contemporary radical anti-Islam in the Czech republic. The object of interest of this paper is the structure around "Islám v ČR nechceme" movement.

The main objective of this paper is to valorize this structure from the perspective of concepts of extremism and radicalism. The result of this objective should be easier characterization and greater predictability of this structure in future.

The first chapter deals with basic characterization of examined structure, while the second and the third chapters define the chosen concepts and their definitional criterias. The outcome of this paper is application of this criterias at the examined structure, and so its classification.

The result of this examination accompanied by comment about possible future development of this structure is the conclusion of this paper.

Key words

Anti-Islam; Martin Konvička; right wing extremism; right wing populism; right wing radicalism; xenophobia

Poděkování

Rád bych poděkoval doc. PhDr. Ing. Milanu Znojovi CSc. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při vedení mé bakalářské práce.

Obsah

Úvod.....	7
1. "Islám v ČR nechceme" jako reprezentativní subjekt antiislamistické scény.....	9
1.1 Vývoj uskupení "Islám v ČR nechceme" a jeho současná podoba.....	9
1.2 Významné osobnosti struktury vycházející z organizace "Islám v ČR nechceme"	14
1.3 Ideologické a programové pilíře struktury kolem organizace "Islám v ČR nechceme"	16
1.4 Shrnutí kapitoly obecně popisující strukturu kolem platformy "Islám v ČR nechceme"	21
2. "Islám v ČR nechceme" z hlediska politického extremismu	22
2.1 Obecná definice extremismu z hlediska bezpečnostních složek ČR	22
2.2 Stanovení definičních kritérií pravicového extremismu z pohledu bezpečnostních složek ČR	24
2.3 Aplikace stanovených kritérií pravicového extremismu na uskupení "Islám v ČR nechceme"	25
2.4 Shrnutí kapitoly zabývající se konceptem pravicového extremismu.....	31
3. "Islám v ČR nechceme" jako populistická radikální pravice	32
3.1 Obecná definice populistické radikální pravice včetně definičních kritérií na základě teorie Case Muddeho.....	33
3.2 Aplikace stanovených kritérií konceptu populist radical right na uskupení "Islám v ČR nechceme"	36
3.3 Koncept nové xenofobie a jeho kompatibilita se strukturou kolem platformy "Islám v ČR nechceme" jako subjektem typu „populist radical right“	42
3.4 Shrnutí kapitoly zabývající se konceptem „populist radical right“	44
Závěr	46

Úvod

Není to tak dlouho, co Evropa čelila teroru ze strany samozvaného Islámského státu, chálifátu, jenž se vyvinul na území Iráku a Sýrie z odnože teroristické skupiny Al-Kaida, a který je založený na principech radikálního a militantního islamismu a džihádismu [bbc.com 2015].

Ačkoliv se hrozba této organizace, jež pro svůj vzestup využila občanskou válku v Sýrii, která byla započata protesty proti režimu prezidenta Bašára Asada v roce 2011 [aktualne.cz 2014], může dnes zdát být na první pohled poměrně oslabena, přímých negativních dopadů, jenž Evropa pocítila, bylo hned několik, a bohužel ani dnes nemůžeme vylučovat a podceňovat možnost a nebezpečnost dalších islamistických hrozeb.

Tato práce ovšem nemá být o tzv. Islámském státu, ani o přímých hrozbách, se kterými bývá obvykle spojován, i když tyto hrozby mohou mít i jiné zdroje původu, myšleny jsou zde především teroristické útoky či radikalizace muslimské menšiny, neboť tyto projevy naší zemi naštěstí, alespoň prozatím, nepostihly. Projevil se však u nás sekundární problém vyplývající z výše zmíněných hrozeb, stejně jako z migrace obyvatelstva z válkou zasažených zemí, která nás však rovněž nepostihla úplně stejně jako jiné evropské země, a tímto problémem je radikalizace části společnosti a její aktivizace v podobě vzniku antiislamistických uskupení, která mají zájem participovat na politickém procesu a promlouvat do celospolečenské debaty. Tato uskupení přitom obvykle zastávají krajní politické postoje, které jsou často problematické vzhledem k liberálně demokratickým principům naší společnosti, o čemž svědčí i fakt, že ve zprávách bezpečnostních složek se pro tato uskupení vytvořila samostatná kategorie, jež je řadí k extremistickým subjektům. Otázka správnosti tohoto zařazení je pak mj. problematika, které se chci v této práci věnovat, ale samotná skutečnost takového řazení je důvod, proč toto téma považuji za důležité.

Ano, zcela jistě se dá diskutovat o aktuální relevanci těchto uskupení, jejichž křivka popularity je, nejspíše i díky pozornosti mainstreamových médií značně nestabilní, ale osobně zastávám názor, že tato uskupení s politickými ambicemi obsahují jistý nebezpečný potenciál a bylo by naivní je zcela ignorovat jen proto, že jejich mediální hvězda, zdá se, pohasíná. Zprvč jsem v tomto ohledu toho názoru, že jakákoliv nárazová událost negativního charakteru, myšleny jsou zejména teroristické útoky, ke kterým se přihlásí tzv. Islámský stát či jiná islamistická teroristická organizace, může velice snadno aktivizovat tato uskupení a pomoci jim mobilizovat jejich příznivce, a to i v případě, že k takové události dojde mimo Českou republiku. Zadruhé jsem pak přesvědčen, že ačkoliv se tato hnutí přestala těšit větší mediální pozornosti a momentálně postrádají základnu témat, na kterých by mohli výrazněji budovat svou politiku, tak část jejich myšlenkového arzenálu stále přežívá v jistém segmentu naší společnosti, který bychom mohli označit za latentně xenofobní, a který ochotně přiživuje jakékoliv, byť dočasné vzednutí těchto nálad, což dokázala třeba kauza kolem antiimigrační písně „Evropo dýchej“ od zpěvačky Olivie Žižkové [Žižková 2016], které se budu v této práci rovněž ještě věnovat.

Doufám, že se mi povedlo objasnit, proč antiislamistická hnutí považuji stále za relevantní téma, přičemž nyní se pokusím zdůvodnit, proč jsem vybral zrovna hnutí „Islám v ČR nechceme“. Následně nastíním, čemu přesně se tato práce bude věnovat a jakým způsobem bych chtěl z metodologického hlediska postupovat, abych potvrdil či vyvrátil stanovené

hypotézy.

"Islám v ČR nechceme" je stěžejním, ovšem nikoliv jediným hnutím antiislamistické scény u nás a v podstatě stejnou roli bude zastávat i v této práci. Historii tohoto hnutí se budu věnovat v samostatné kapitole, ve které rovněž objasním vztahy této organizace s organizacemi podobnými, jež v mnoha případech z tohoto hnutí přímo vzešly, přičemž akceptuji skutečnost, že realita těchto hnutí je podstatně širší, ale "Islám v ČR nechceme" považuji za signifikantního zástupce těchto organizací, jež se dodnes těší široké podpoře, a díky tomu, že se jedná o jeden z prvních relevantních projektů tohoto druhu u nás, je tak s ostatními podobnými uskupeními provázán nejen myšlenkově, ale taktéž personálně, což budu dokládat právě v oné výše zmíněné samostatné kapitole, kde se v podstatě pokusím dokázat, že jde o strukturu propojenou natolik, že „Islám v ČR nechceme“ může zastupovat všechny dílčí subjekty, jež jsou více méně identické. Ve zkratce řečeno lze tedy „Islám v ČR nechceme“ považovat za stále aktivního duchovního otce současné antiislamistické scény, a tedy za objekt, na kterém budou ověřovány hypotézy této práce, jejichž platnost či neplatnost by se tak měla vztahovat i na jednotlivé dílčí subjekty této antiislamistické struktury.

Jak již bylo naznačeno výše, samotná práce se chce zaměřit na hnutí "Islám v ČR nechceme" a jemu blízké projekty z hlediska teorií politického extremismu a radikalismu, přičemž si klade za cíl klasifikovat tuto strukturu jako celek a určit, zda patří spíše do konceptu extremismu či do konceptu radikalismu, podle toho, jak jsou tyto koncepty definovány svými určitými znaky. Má pracovní hypotéza v tomto případě je, že „Islám v ČR nechceme“ nespadá do teorie extremismu, ačkoliv bývá označován jako extremistický subjekt. Sekundárním výsledkem vyplývajícím až ze samotné klasifikace celého uskupení by pak měla být snazší čitelnost a předvídatelnost jeho chování, neboť by toto uskupení mělo být již jasně spojeno s danou kategorií a s jejími konkrétními charakteristickými rysy a projevy.

Metodologicky budu postupovat tak, že se nejprve obecně zaměřím na projekt "Islám v ČR nechceme", pokusím se shrnout jeho historii, vysvětlit propojenost s jinými subjekty a naznačit jejich ideové a programové pilíře na základě toho, co o sobě tyto organizace samy tvrdí, nebo jak se prezentují ve sdělovacích prostředcích, přičemž určitý prostor bude rovněž věnován stěžejním osobnostem těchto organizací, které lze chápat rovněž jako jistá pojítka ve fragmentované realitě české antiislamistické scény.

V další kapitole se zaměřím na teoretickou definici extremismu podle literatury čerpající zejména z perspektivy bezpečnostních složek České republiky, přičemž se pokusím vymezit definiční znaky této teorie, které se později pokusím aplikovat na "Islám v ČR nechceme", potažmo na jemu blízké subjekty.

Stejným způsobem pak budu postupovat v případě teorie radikalismu, kdy rovněž daný koncept, převzatý z díla Case Muddeho, vytýčím nejprve teoreticky včetně definičních znaků a následně se jej pokusím aplikovat, přičemž tyto závěry ještě srovnám s teorií Pavla Barši o nové xenofobii, abych rozšířil to, jak lze na radikalismus nahlížet, přičemž ale vycházím z předpokladu, že teorie Muddeho a Barši spolu v podstatě souzní.

V samotném závěru se pak pokusím shrnout výsledky aplikace jednotlivých kritérií a určit, do které z uvažovaných kategorií by hnutí jako "Islám v ČR nechceme" měla být řazena, přičemž se pokusím shrnout to, co tato uskupení mohou reálně znamenat pro naši společnost a pokusím se zamyslet i nad tím, jak se v budoucnu mohou dále vyvíjet či jak proti nim lze postupovat.

1. "Islám v ČR nechceme" jako reprezentativní subjekt antiislamistické scény

Chceme-li "Islám v ČR nechceme" a jemu podobné subjekty v rámci této práce kategorizovat podle jistých specifických kritérií, musíme se nejprve obecně podívat na to, co jsou tyto subjekty zač, jaká je jejich historie, jak jsou vzájemně provázány a na jakém ideovém základě byly budovány. V této kapitole bych se tedy rád věnoval právě této obecné charakteristice, jež má vymezit rámeček uskupení, která se v dalších kapitolách budu snažit konkrétněji definovat z hlediska krajně pravicového hnutí. Tuto část vidím jako nezbytně nutnou rovněž z toho důvodu, že, jak bude dále ukázáno, ač to již výše bylo zmíněno, na poli české antiislamistické scény došlo k jistému štěpení, což aktuálně komplikuje přehled v celé situaci. Ovšem vzhledem k tomu, že subjekty o nichž chci pojednávat mají shodný základ i personální reprezentaci, dá se o nich hovořit jako o sumě podobných či na sebe navazujících organizací tvořících, jak již bylo v úvodu zmíněno, komplexní strukturu, pro kterou je skupina "Islám v ČR nechceme" čistě zástupný jmenovatel.

Z metodologického hlediska bych na tomto místě chtěl rovněž zmínit, že v této kapitole budu pracovat zejména s otevřenými zdroji z internetu, přičemž pro popsání cílů či ideologie daných uskupení budu používat informace, které o sobě tyto subjekty samy zveřejnily buď přímo na svých webových stránkách, nebo které použily při mediální prezentaci ve sdělovacích prostředcích. K této skutečnosti je pak nutné dodat, že některé webové stránky již dnes nemusí být funkční, což je konkrétně příklad rozpuštěného "Bloku proti islámu", ovšem k těmto stránkám se lze i zpětně dostat pomocí portálu „Internet archive WaybackMachine“, který ukládá všechny webové stránky a umožňuje skrze svůj vlastní prohlížeč jejich opětovné zobrazení [archive.org].

Co se týče členění této kapitoly, tak v první části se pokusím popsat historický vývoj a proměny uskupení, přičemž naznačím i jejich provázanost, následně se budu krátce věnovat některým signifikantním osobnostem těchto hnutí a nakonec se pokusím shrnout jejich myšlenkový a programový základ, což je nezbytný prvek pro kategorizaci, která bude následovat po představení jednotlivých kategorií a jejich definičních znaků.

1.1 Vývoj uskupení "Islám v ČR nechceme" a jeho současná podoba

"Islám v ČR nechceme" a jeho zakladatele Martina Konvičku lze dle mého názoru skutečně, jak jsem již výše naznačil, považovat za duchovního otce antiislamistické scény na našem území, ovšem pokud bychom měli být zcela pregnantní, pak bychom museli hovořit o skupině „Islám v České republice nechceme“, což je prakticky totožné uskupení, které ovšem bylo zrušeno a následně se obnovilo v téměř nezměněné podobě právě pod názvem „Islám v ČR nechceme“, pod kterým je tato skupina dodnes aktivní.

Při pátrání po informacích o skupině "Islám v České republice nechceme" na jejich webových stránkách se můžeme dozvědět, že její původ je na sociální síti Facebook, kde se jedná o stránku sloužící jako diskusní platforma pro všechny odpůrce islámu a ke zveřejňování informací o tomto náboženství [ivcrn.cz], přičemž i jen stručná návštěva této facebookové stránky jasně vypovídá o tom, že vybírány jsou účelově pouze negativní informace, které jsou často doprovázeny hodnotově silně zabarvenými komentáři.

Pod názvem „Islám v České republice nechceme“ fungovala tato platforma až do ledna r. 2016, kdy měla skupina něco kolem 160 000 členů či fanoušků [Ferebauer 2016], a v této době byla síť Facebook zrušena z důvodu podněcování k nenávisti vůči muslimům, přičemž pár měsíců před tím začalo ze stejného důvodu trestní stíhání zakladatele stránky Martina Konvičky. Jak jsem již ale uvedl, tato skupina byla prakticky okamžitě obnovena pod názvem „Islám v ČR nechceme“, jenž je spravována prakticky stejným způsobem a má i totožné logo se svou předchůdkyní, ovšem v současnosti má dle Facebooku „jen“ něco málo před 65 000 příznivců.

Zatímco skupina "Islám v ČR nechceme" je stále aktivní organizací, v dnešní době již neexistují dvě její nadstavby, které byly založeny dávno před přejmenováním této facebookové stránky. Již v roce 2011 byla kolem této stránky vytvořena organizace "Czech Defence League", kterou rovněž spoluzakládal Martin Konvička, což lze doložit článkem „Czech Defence League v kontextu antidžihádistického hnutí“, který v roce 2014 uveřejnil na webu sociologického časopisu Rexter David Mrva [Mrva 2014]. Tuto informaci lze pak dále rovněž podpořit článkem s názvem „Jak se šíří nenávist: Případ Islám v ČR nechceme“, jehož autorem je Šádí Shanaáh, a který vyšel v týdeníku Respekt, jenž taktéž zmiňuje organizaci "Czech Defence League" a jejího zakladatele Martina Konvičku, ale rovněž nám doplňuje informaci, že tento projekt již dnes nefunguje, neboť byl rozpuštěn a nahrazen politickým hnutím „Blok proti islámu“ [Shanaáh 2015].

Ještě, než se budu věnovat organizaci "Blok proti islámu", dovolím si doplnit několik informací k uskupení "Czech Defence League". Ještě před tím bych ale rád uvedl, že organizaci "Czech Defence League" nespojovala s hnutím "Islám v České republice nechceme" jen postava Martina Konvičky, ale taktéž to, že adresa původních webových stránek organizace "Czech Defence League" [czdl.cz] je nyní přeměrována právě na stránky "Islám v ČR nechceme", přičemž prostřednictvím již zmiňovaného internetového archivu lze ověřit nejen to, že původně existovaly samostatné stránky "Czech Defence League", ale taktéž to, že byly svým členěním značně podobné právě stále fungujícím stránkám "Islám v ČR nechceme", což mezi ně staví další rovnítko.

Samotný koncept "Czech Defence League" byl převzat z britské „English Defence League“ a jedná se o koncept, jenž je obecně přebírán ideově podobnými uskupeními po celé Evropě [Shanaáh 2015]. "English Defence League" byla založena v červnu roku 2009 ve městě Luton, kde se nachází významná muslimská minorita, přičemž tato oblast je údajně považována za ohnisko islámského radikalismu ve Velké Británii [Mrva 2014]. V článku Davida Mrvy je pak původ hnutí "English Defence League" spojován s fotbalovou subkulturou, ve které převládla ultra-patriotická a antidžihádistická nálada, která je charakteristická selektivním rasismem [nemá např. problém s lidmi černé pleti či Židy, sjednocujícím nepřítelem je islám]. Dalším charakteristickým znakem pak má být distancování se od etablovaných politických stran, včetně těch, které jsou ve Velké Británii obecně chápány jako krajně pravicové, jako je British national party nebo UKIP [Mrva 2014]. Z hlediska těchto charakteristik tedy organizace "Czech Defence League" v podstatě kopírovala svou předlohu, ačkoliv její původ nebyl ve fotbalové subkultuře, ale na sociální síti, a zařadila se tak do rodiny hnutí, která jsou již nějak etablována.

Je zajímavé, že o "Czech Defence League", stejně jako o skupině "Islám v České republice nechceme", se zmiňuje i Souhrnná situační zpráva Ministerstva vnitra o extremismu, ale poprvé až ve čtvrtém kvartálu roku 2014, což je dost dlouho po založení těchto subjektů. V této zprávě se pak lze dočíst následující: „*Na projevy islamofobie se dlouhodobě profiluje uskupení "Czech Defence League", zastoupená skupinou "Islám v ČR nechceme" v síti Facebook. S uskupením byly spojovány i množící se případy tzv. kyberšikany jeho odpůrců*“ [mvcr.cz 2014].

Od roku 2015 jsou tyto zprávy mnohem obsáhlejší a prakticky již pravidelné, kdy v prvním kvartálu roku 2015 lze číst: „V 1. čtvrtletí roku 2015 se výrazně prohloubila dlouhotrvající krize v rámci krajně pravicové scény. Do pozadí ustoupilo téma anticiganismu. V souvislosti s teroristickými aktivitami islamistů se stále více prosazovalo téma islamofobie. Poměrně neúspěšně se s protiislámskou kartou pokusily pracovat tradiční pravicové extremistické subjekty (...) Odlišný případ reprezentovala extremistická platforma "Islám v České republice nechceme" (dříve "Czech Defence League"). Ta uspořádala sérii celkem pěti početnějších demonstrací v Praze, Brně a v Českých Budějovicích. I přesto, že byla účast relativně vysoká, platforma potenciálu nevyužila k vlastní transformaci do podoby politického subjektu“ [mvcr.cz 2015]. Na tomto místě stojí za pozornost hned několik bodů. Prvním je doklad mého přesvědčení o tom, že hnutí "Islám v České republice nechceme" je skutečně duchovním otcem české antiislamistické scény, neboť jak lze ve zprávě číst, tradiční pravicové extremistické subjekty byly na poli této tematiky neúspěšné. Zároveň zde stojí za povšimnutí fakt, že od této doby se v Souhrnných situačních zprávách Ministerstva vnitra o extremismu pracuje se samostatným oddílem „Protiislámské a protiimigrační subjekty“, jenž je oddělen od kapitol krajní levice a krajní pravice, přičemž od vzniku "Bloku proti islámu" se pak v těchto zprávách objevuje rovněž tato organizace. Tuto skutečnost si osobně vysvětluji tím, že v této době došlo k rapidnímu nárůstu fanoušků stránky "Islám v České republice nechceme", což mohlo souviset i s ve zprávě rovněž zmiňovanými teroristickými aktivitami, ke kterým se přihlásil tzv. Islámský stát, přičemž myšlen byl zřejmě především teroristický útok na redakci satirického časopisu Charlie Hebdo, který proběhl v Paříži v lednu 2015 [aktualne.cz 2015]. Tento nárůst fanoušků pak mohl být považován za rostoucí relevanci tohoto uskupení, jenž bylo relativně dlouho přehlíženo. Třetím bodem, který stojí za zmínku, je již samotná skutečnost, že je tato organizace vedena ve zprávě o extremistických subjektech, čemuž se budu více věnovat v následujících kapitolách.

Jak již bylo uvedeno, organizace "Czech Defence League" byla rozpuštěna a nahrazena organizací „Blok proti islámu“, jenž se na svých stránkách, dostupných již taktéž jen skrze internetový archiv, definovala následovně: „Blok proti islámu je spolek, který byl založen v červnu 2015, jako organizovaná nadstavba občanské iniciativy Islám v České republice nechceme“ [blokprotiislamu.cz 2015a]. Podle Spolkového rejstříku byl "Blok proti islámu" zapsán 4. 8. 2015, ovšem před tím byl od 29. 4. 2015 registrován jako "Islám v ČR nechceme", ovšem právě v srpnu byl tento název změněn, přičemž de iure se jednalo o spolek [or.justice.cz 2015] jehož nejdůležitějším orgánem byl Výkonný výbor, který řídil organizaci mezi zasedáními Členské schůze, což byl nejvyšší orgán spolku [blokprotiislamu.cz 2015b]. Tento orgán měl být tříčlenný, přičemž v rejstříku byla uvedena jména Martin Konvička, Jana Volfová a Jiří Barták, a tato skutečnost je podle mě zajímavá hned ze dvou důvodů. Prvním z nich je fakt, že Konvička i Volfová, která zastupovala přidruženou organizaci Česká suverenita, byli členy tohoto orgánu až od 17. 10. 2015 a pouze Barták byl členem orgánu od zapsání v dubnu 2015, kdy byli členy ještě Artur Fišer a Radek Šmídt. Všichni tři tito naposledy jmenovaní pánové pak byli 17. 10. 2015 nahrazeni [or.justice.cz 2015], ovšem na rozdíl od Martina Konvičky nikdy nehráli v žádném z uskupení, o kterých pojednává tato podkapitola, významnější roli. Druhou zajímavou věcí je pak to, že na dnes již neexistující webové stránce "Blok proti islámu" byl ve Výkonném výboru uveden Petr Hampl a nikoliv Jiří Barták, přičemž Petr Hampl byl skutečně i tím, kdo spolu s Martinem Konvičkou veřejně vystupoval jako tvář "Bloku proti islámu" [blokprotiislamu.cz 2015c].

Významnou událostí ve fungování uskupení "Blok proti islámu" bylo spojení se s

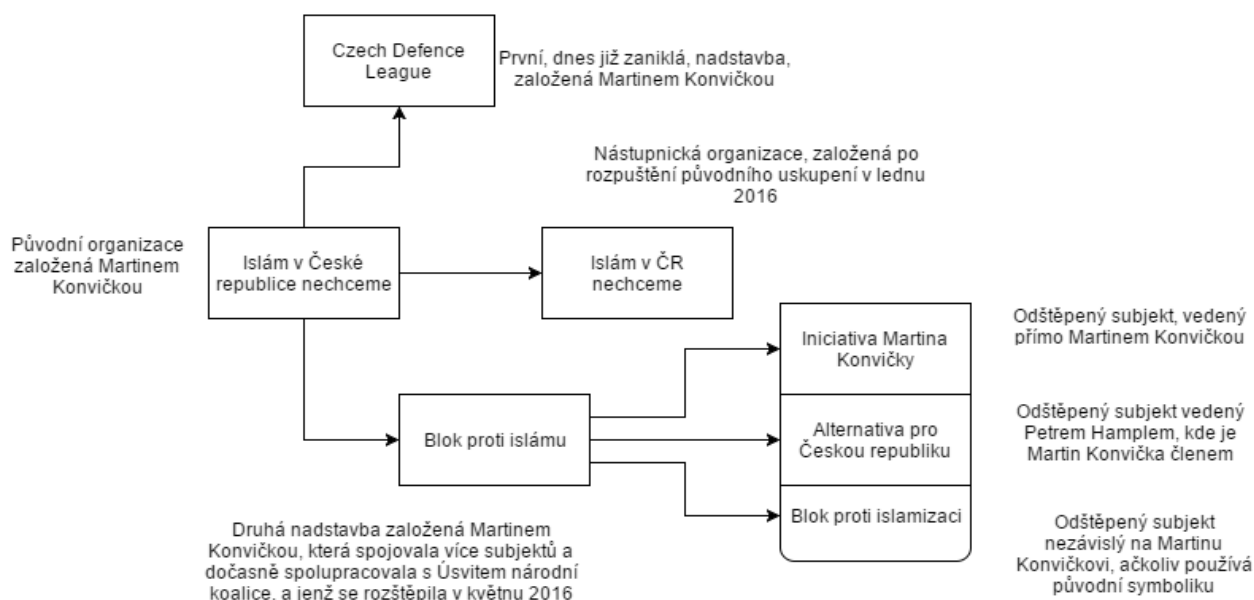
parlamentní stranou "Úsvit národní koalice", ke kterému došlo v říjnu roku 2015, a které mělo znamenat, že Martin Konvička bude lídrem strany pro krajské a senátní volby v roce 2016 [blokprotiislamu.cz 2015d]. Ovšem tato spolupráce nevydržela, neboť se spojení těchto subjektů rozpadlo v dubnu roku 2016 [Hron 2016], kdy lídr "Bloku proti islámu" Martin Konvička obvinil "Úsvit národní koalice" z podvodného jednání a neplnění závazků [mvcr.cz 2016].

Netrvalo dlouho a po krachu smlouvy mezi „Blokem proti islámu“ a „Úsvitem národní koalice“ padl i samotný "Blok proti islámu" a došlo tak k oné značné fragmentaci české antiislamistické scény, o níž jsem se již několikrát v tomto textu zmiňoval, a která znamenala značné znehodnocení celé situace.

Během soboty 28. 5. 2016 totiž proběhl sněm „Bloku proti islámu“, při kterém se projevíly neshody a spory uvnitř tohoto uskupení, což vyústilo v odchod Jany Volfové, která v „Bloku proti islámu“ zastupovala hnutí „Česká suverenita“, a v následný rozpad celého „Bloku“, což je tedy důvod, proč již neexistují ani původní stránky této skupiny a musí být dohledávány přes internetový archiv. Konečným výsledkem pak bylo založení následnických organizací, jež jsou v současné době funkční, a kterými jsou: „Iniciativa Martina Konvičky“, „Blok proti islamizaci“ a „Alternativa pro Českou republiku“ [Kubištová 2016; mvcr.cz 2016].

Zajímavostí v tomto ohledu pak může být, že zatímco „Blok proti islamizaci“ je, zdá se, samostatným uskupením, ač používá logo nápadně podobné logu „Bloku proti islámu“ potažmo hnutí "Islám v ČR nechceme", které pokračuje ve spolupráci s „Úsvitem národní koalice“, reálnými pokračovateli myšlenek „Bloku proti islámu“, respektive skupiny "Islám v ČR nechceme", jsou „Iniciativa Martina Konvičky“ a „Alternativa pro Českou republiku“, v jejímž čele stojí Petr Hampl. Avšak Martin Konvička, ačkoliv si založil vlastní iniciativu, je v „Alternativě pro Českou republiku“ předsedou jihočeské divize [alternativaproceskourepubliku.cz a], přičemž samotné slovo „divize“ zde stojí za povšimnutí, neboť jako pojmenování územní jednotky hnutí je tento pojem zcela shodný s pojmem, jaký používala skupina "Czech Defence League", a jaký používá skupina "Islám v ČR nechceme". Právě poslední dvě zmíněné organizace tak budou stěžejní pro tuto práci, neboť se dají považovat za přímé pokračování řetězce započatého u skupiny "Islám v České republice nechceme".

Jelikož jsem se vývoj uskupení "Islám v ČR nechceme" pokusil vysvětlit komplexně a věnoval se i některým detailům tak, abych podal co možná nejpřesnější obraz, je vysoce pravděpodobné, že ve výsledku je tato podkapitola poněkud nepřehledná. Vytvořil jsem proto zjednodušující diagram a na jeho základě se pokusím na závěr této podkapitoly o stručné shrnutí.



V centrální části schématu lze vidět uskupení "Islám v České republice nechceme", jenž je duchovním otcem všech ostatních uskupení, a které bylo rozpuštěno v lednu 2016. Následujícím uskupením je "Islám v ČR nechceme", jenž je prakticky totožné s uskupením "Islám v České republice nechceme", a které, jelikož je stále fungující, lze považovat za zástupný subjekt pro všechna ostatní uskupení.

Z uskupení "Islám v České republice nechceme" pak mimo centrální část vychází organizace "Czech Defence League" a "Blok proti islámu". Obě tyto organizace spojuje to, že v čele stál Martin Konvička, jenž je zároveň zakladatelem a ideovým vůdcem skupiny „Islám v České republice / ČR nechceme“ a rovněž to, že obě již zanikly.

Z těchto zmiňovaných mimocentrálních uskupení byla zcela jistě výraznější mladší organizace "Blok proti islámu", jenž vznikla až po zrušení organizace "Czech Defence League". "Blok proti islámu" do sebe integroval nejen skupinu „Islám v České republice / ČR nechceme“, ale rovněž jiná uskupení, jako byla například „Česká suverenita“ vedená Janou Volfovou, a po určitou dobu spolupracoval s parlamentní stranou "Úsvit národní koalice".

"Blok proti islámu" se pak rozpadl v květnu 2016, měsíc po ukončení spolupráce s „Úsvitem národní koalice“, a rozštěpil se do tří subjektů. „Islámu v ČR nechceme“ je asi nejbližší nový subjekt „Iniciativa Martina Konvičky“, neboť člověk, jehož jméno iniciativa nese, je v čele obou těchto organizací. Druhou nově vzniklou organizací je pak „Alternativa pro Českou republiku“, kterou vede druhá nejvýraznější postava "Bloku proti islámu", tedy Petr Hampl, a ve které rovněž participuje Martin Konvička.

Třetí vzniklou organizací je prakticky zbytek z „Bloku proti islámu“, který se přejmenoval na „Blok proti islamizaci“, osamostatnil se od Martina Konvičky a Petra Hampla a opět navázal spolupráci s „Úsvitem národní koalice“. Tato organizace pak ještě taktéž spolupracuje s organizací „Česká suverenita“, která se při rozpadu "Bloku proti islámu" také osamostatnila, ale nelze ji brát jako nové uskupení, neboť byla starší než "Blok proti islámu" a vstoupila do něj jako samostatná frakce.

Jako úplný závěr této kapitoly bych chtěl tedy shrnout to, že antiislamistické scéně na našem území dominuje jistá propojená struktura vzešlá z platformy "Islám v České republice nechceme", kterou lze, dle mého názoru, považovat za reprezentativní subjekt vhodný ke

kategorizaci, které se budu věnovat dále v této práci. Jelikož se ale v této podkapitole vyskytlo hned několik jmen, která byla relevantní v historickém vývoji celého řetězce, čímž vytváří i jednu rovinu propojení mezi jednotlivými organizacemi utvářejícími celek, jenž nás zajímá. Jejich názory budou hrát významnou roli i v samostatné kapitole o ideologii této struktury, dovolím si nyní pokračovat podkapitolou, ve které se budu věnovat právě těmto několika klíčovými osobnostem.

1.2 Významné osobnosti struktury vycházející z organizace "Islám v ČR nechceme"

V předcházející podkapitole jsem se zabýval strukturou uskupení kolem platformy "Islám v ČR nechceme", přičemž mou snahou bylo vykreslit tento vývojový řetězec jako komplexní strukturu složenou z několika dílčích částí, které jsou ovšem vzájemně velmi úzce propojeny. Jedna z rovin tohoto propojení je taktéž rovina personální, a jelikož osobnosti zastupující tato hnutí jsou rovněž významnými reprezentanty ideologie těchto uskupení, je myslím vhodné si obecně představit tyto osobnosti v samostatné podkapitole.

Zajímavým faktem, který jsem se rovněž snažil akcentovat již v předcházející podkapitole, je pak to, že celá struktura je na venek reálně reprezentována jen několika málo osobnostmi, kterým navíc zcela dominuje postava Martina Konvičky, což je i důvod, proč se této osobě budu věnovat jako první, a proč se k ní budu vracet i v pozdějších částech této práce.

Doc. Mgr. Martin Konvička Ph.D. je zakladatelem a čelní osobností platformy „Islám v České republice/ ČR nechceme“ a zakladatelem a bývalým předsedou dvou zaniklých nadstavbových uskupení, kterými byly "Czech Defence League" a "Blok proti islámu", kdy z posledního jmenovaného se odštěpily mj. dvě nové organizace, v nichž je Martin Konvička zainteresován, a těmi jsou „Iniciativa Martina Konvičky“, kterou tento člověk přímo řídí, a "Alternativa pro Českou republiku", ve které je vůdčí osobností jedné z regionálních buněk.

Před tím, než se Martin Konvička začal věnovat politickému aktivismu, byla jeho osobnost široké veřejnosti prakticky neznámá a jeho oborem zájmu byla především ochrana motýlů, které se věnuje v Entomologickém ústavu AV ČR, a mimo to se rovněž zabývá překládáním knih [Tamchyna 2009].

Jak bylo již výše zmíněno, Martin Konvička je vskutku dominantní osobností celé struktury, což je patrné již ze skutečnosti, že je zakladatelem a vůdčí osobností téměř všech zmíněných subjektů. Sám o sobě pak prohlašuje, že studuje islám již mnoho let [blokprotiislamu.cz 2015c], ale jak vyplynulo z dokumentu Tadeáše Daňka, který odvysílala internetová televize Stream.cz, Martin Konvička za celou dobu svého působení ani nepřečetl kompletně celý Korán, k čemuž se v tomto dokumentu přiznal, nutno podotknout, že nejspíše pod vlivem alkoholu [stream.cz 2015].

Již bylo také několikrát uvedeno, že Martin Konvička musel opakovaně čelit problémům uvnitř vlastního uskupení, což se projevilo nejprve rozvázáním smlouvy o spolupráci s parlamentní stranou "Úsvit národní koalice" a nakonec i rozpadem „Bloku proti islámu“, když na sjezdu této organizace došlo ke konfliktu přímo ve vedení a odstoupila Jana Volfová, která zastupovala přidruženou organizaci s názvem „Česká suverenita“. Kromě těchto problémů však musel Martin Konvička čelit i komplikacím zvenčí, kdy tou první bylo již taktéž zmiňované zrušení stránky "Islám v České republice nechceme" samotnou sociální sítí Facebook, což se vyřešilo vznikem prakticky totožné stránky "Islám v ČR nechceme", ovšem za cenu ztráty části

příznivců, a druhou komplikací pak bylo zahájení trestního stíhání vůči Martinu Konvičkovi kvůli údajnému podněcování k nenávisti, přičemž v dubnu roku 2016 byla proti němu státním zástupcem vznesena obžaloba, ovšem celý případ ještě stále není ukončen. Konvičkovi příznivci nicméně považují celý případ za vykonstruovaný politický proces [Kotalík 2016].

Druhou nejvýznamnější osobností celé struktury po Martinu Konvičkovi pak je PhDr. Petr Hampl, Ph.D., jenž je sociologem na katedře sociologie Filozofické fakulty University Karlovy, kde rovněž získal doktorát, přičemž se označuje za populistického sociologa, neboť se vymezuje vůči elitám, a kromě Konvičkovy antiislamistické struktury se hlásí ke „Straně svobodných občanů“ [petrhampl.com].

Petr Hampl není osobností, která by stála u celého hnutí hned od počátku, ale připojil se až k "Bloku proti islámu", tedy v době, kdy nejvýrazněji sílila relevance Martina Konvičky v českém veřejném prostoru. Stal se místopředsedou „Bloku proti islámu“ [blokprotiislamu.cz 2015c] a spolu s Martinem Konvičkou i hlavním mluvčím této organizace, a z této pozice se snažil i o částečnou proměnu uskupení, když vytvořil program tzv. „švýcarizace“ [blokprotiislamu.cz 2016], čímž se pokusil dát celému uskupení silnější ráz komplexně zaměřené politické strany.

Po rozpadu „Bloku proti islámu“ na již zmiňovaném sjezdu v květnu 2016 pak založil stranu "Alternativa pro Českou republiku", které předsedá, a která přímo vychází z tohoto programu „švýcarizace“, přičemž konkrétními programovými a ideologickými záležitostmi se budu zabývat v následující podkapitole. Jak jsem již také uvedl, předsedou jihočeské divize této strany se stal Martin Konvička, což zcela jasně poukazuje na fakt, že ačkoliv se jedná o samostatné uskupení, stále je úzce spojeno s Konvičkovou antiislamistickou strukturou, takže lze, dle mého názoru, pořád hovořit o jedné propojené struktuře.

Třetí osobností, která byla ve značné míře zmiňována v předcházející podkapitole, je Mgr. Jana Volfová, která sice již není relevantní osobou v současné struktuře kolem iniciativy „Islám v ČR nechceme“, ale jelikož v nedávné době ještě takovou osobností byla, a v této práci již byla několikrát zmíněna, a jelikož i její současné postoje mohou být ovlivněny její zkušeností z této struktury, přijde mi jako vhodné uvést informace i o této osobě.

Jana Volfová se k Martinu Konvičkovi připojila, podobně jako Petr Hampl, až po vzniku „Bloku proti islámu“ a rovněž se dostala do vedení této organizace [blokprotiislamu.cz 2015c], přičemž z celého Výkonného výboru se jednalo o jedinou osobu, která měla osobní zkušenosti s fungováním politiky na nejvyšší úrovni. V letech 1998 - 2002 totiž Jana Volfová byla poslankyní za ČSSD, ovšem stranu opustila, a mezi lety 2005 - 2014 byla členkou několika menších stran, mj. strany „SUVERENITA-Blok Jany Bobošíkové“. Od roku 2014 je pak předsedkyní této strany, jejíž název se změnil na „Česká suverenita“ [wiki.idnes.cz], a tuto stranu připojila právě k „Bloku proti islámu“ jako samostatnou frakci, ale po událostech na květnovém sjezdu se opět se svým subjektem osamostatnila.

Na tomto místě je pak dobré ještě připomenout, že události sjezdu „Bloku proti islámu“ v květnu 2016 byly jen vyvrcholením déle trvajících sporů uvnitř vedení, což dokládá i video, které bylo zveřejněno po rozpadu spolupráce „Bloku proti islámu“ a „Úsvitu Národní koalice“ na youtubovém kanále „ApacNews.cz“, což byl kanál zveřejňující především informační a propagační videa „Bloku proti islámu“, na kterém mluví Martin Konvička spolu s Petrem Hamplem, přičemž oba poměrně ostře kritizují práci právě Jany Volfové, které přisuzují rozpad této spolupráce [youtube.com 2016]. Nehledě na tuto kritiku však Jana Volfová setrvala na svém místě až do onoho zmiňovaného sjezdu, po kterém je její strana již opět samostatným subjektem.

Na závěr této podkapitoly bych si dovolil jen krátké shrnutí, kdy jako primární význam vidím přiblížení osobností, o kterých jsem pojednával a pojednávat ještě budu, neboť tyto osobnosti vytváří jistou formu propojení mezi jednotlivými subjekty celé struktury a jsou důležité i z hlediska ideologického. V tomto ohledu jsou pro současnou situaci stěžejní především osobnosti Martina Konvičky a Petra Hampla, přičemž oběma se budu ještě věnovat v nadcházejících částech tohoto textu, a je dobré si všimnout i toho, že jménem výše popisovaných subjektů prakticky nikdo jiný nevystupuje, což myslím pomáhá zaručit ideologickou jednotku všech takto provázaných organizací a zároveň to i vypovídá mnohé o způsobu řízení těchto subjektů, čemuž se rovněž ještě budu dále věnovat.

V následující podkapitole se zaměřím, jak jsem již výše naznačil, na programové a ideologické body celé struktury, což jsou významné prvky pro budoucí kategorizaci všech subjektů vytvořených kolem původní platformy „Islám v ČR nechceme“.

1.3 Ideologické a programové pilíře struktury kolem organizace „Islám v ČR nechceme“

Jak bude patrné v dalších kapitolách této práce, následující podkapitola je zcela stěžejní částí tohoto textu, neboť si klade za cíl nastínit ideologickou základnu celé struktury, která bude jedním z hlavních prvků, na jejichž základě se budu snažit o kategorizaci této struktury, potažmo jejích dílčích subjektů.

Na úvod této podkapitoly je nutno zmínit, že pracovat budu jak s materiály, kterými se jednotlivé subjekty samy definují, tak v některých případech použiji i mediální sebezprezentaci klíčových osobností, jež jsou zároveň tvůrci programových východisek svých uskupení.

V tomto ohledu je pak nejpřínosnější, dle mého zjištění, práce s dokumenty „Blok proti islámu“, neboť se jednalo, jak zní i samotná sebedefinice, o organizovanou nadstavbu občanské iniciativy „Islám v České republice nechceme“, a s dokumenty aktuálně fungující strany „Alternativa pro Českou republiku“, jejíž programový základ vychází z již zmiňovaného konceptu „švýcarizace“, jež Petr Hampl, předseda „Alternativy pro Českou republiku“, navrhl již pro „Blok proti islámu“. Na tomto místě je pak myslím dobré ještě připomenout, že stránky „Blok proti islámu“, včetně zmiňovaného konceptu „švýcarizace“, jsou již oficiálně nedostupné, ale lze je zobrazit prostřednictvím internetového archivu, ačkoliv nelze zcela jistě zaručit, že se bude možné v průběhu času dostat na všechny související odkazy.

Ještě, než se budu zabývat samotnou charakteristikou ideologických základů celé struktury, dovolím si vysvětlit, proč nebudu tak úplně pracovat se subjekty „Islám v ČR nechceme“ a „Iniciativa Martina Konvičky“. Pro oba zmíněné subjekty totiž platí, že se v současnosti jedná především o stránky na sociální síti Facebook a díky svému veřejnému charakteru jsou tak v podstatě amorfními uskupeními, která nemají konkrétně stanovenou vnitřní strukturu. Ačkoliv uskupení „Islám v ČR nechceme“ má i své webové stránky, jeho vnitřní struktura byla dána právě nadstavbou „Blok proti islámu“, zatímco „Iniciativa Martina Konvičky“ je zatím zřejmě teprve ve fázi raného vývoje.

Co se ale týče platformy „Islám v ČR nechceme“, tak k tomuto uskupení si dovolím připomenout to, co již bylo výše zmíněno, tedy že i jen krátká návštěva této stránky snadno odhalí její zaměření, které se orientuje čistě na antiislamistickou činnost. K tomuto pak lze dodat ještě propagandistický leták, jímž se skupina „Islám v ČR nechceme“ prezentuje, a který myslím výstižně charakterizuje její podstatu, ačkoliv se nejedná o žádný formální dokument.

Islám v České republice nechceme



Islám v České republice nechceme (IVČRN) je občanské hnutí vystupující proti islámu - totalitní ideologii, která ohrožuje svobodu, demokracii, kulturu, lidská práva a lidské životy.

IVČRN informuje o podstatě islámu, snaží se zastavit islamizaci, ovlivňuje v tomto směru politické dění a pomáhá muslimům islám opustit.

Přidejte se!

www.ivcrn.cz - oficiální web

www.facebook.com/ivcrn - hlavní informační kanál

www.ivcrn.cz/divize - seznam lokálních divizí

www.facebook.com/groups/ivcrn.diskuze - diskuzní skupina

[www-twitter.com/ivcrn](https://www.twitter.com/ivcrn) - informační kanál na Twitteru

info@ivcrn.cz - kontaktní e-mail

Pokud bych na tomto místě měl obsah letáku stručně shrnout, tak dle mého mínění zcela jasně dokládá to o čem jsem mluvil, tedy jednoznačně antiislamistické postoje, kdy za pozornost stojí zejména položení rovnítka mezi islám a totalitní ideologie a deklarace boje proti tzv. islamizaci. Ačkoliv se tedy nejedná o oficiální dokument, již tyto samotné informace mají reálný význam pro budoucí kategorizaci, ovšem nyní si je dovoluji doplnit ještě o informace ze zdrojů, o kterých jsem již hovořil v úvodu této podkapitoly.

Jako první se budu věnovat staršímu ze zmiňovaných uskupení, tedy „Bloku proti islámu“, neboť ten byl přímou nadstavbou platformy „Islám v ČR nechceme“ a ve svých materiálech systematicky shrnuje hlavní ideologické aspekty této struktury. Hned v úvodní části se lze dozvědět nejen to, že „Blok proti islámu“ je organizovaná nadstavba platformy „Islám v ČR nechceme“, ale taktéž to, že: *„Blok proti islámu“ sdružuje lidi, kteří se staví na odpor islamizaci České republiky*“ [blokprotiislamu.cz 2015a], což v podstatě na úrovni oficiální sebestopagace potvrzuje již to, co bylo možno najít na propagačním letáku hnutí „Islám v České republice nechceme“. Pokud se následně podíváme do stručného programu „Bloku proti islámu“ tak zjistíme, že tento boj proti islamizaci je chápán jako boj za svobodu, přičemž politickým cílem pak je: *„zastavit propagaci islámu ve školách a státní televizi; prosadit zákaz vystavování islámských symbolů na veřejnosti; zavést nulovou toleranci vůči všem pokusům o prosazení islámského práva, včetně soukromých vztahů; zajistit, aby stát muslimským věřícím neposkytoval žádné výhody a speciální práva a zajistit, že stát bude podporovat výhradně takovou kulturu a umění, které vedou k růstu národní hrdosti*“ [blokprotiislamu.cz 2015e].

K tomuto bodu programu pak lze dodat ještě vyjádření Martina Konvičky z rozhovoru s Martinem Veselovským pro DVTV v srpnu roku 2015, kde Martin Konvička mj. prohlásil, že by

ve státě měly být zakázány všechny veřejné projevy islámu, přičemž porušení tohoto zákazu by mělo vést k odsunutí dotyčných osob za hranice státu [video.aktualne.cz 2015]. Nutno podotknout, že odsunutí za hranice státu je ještě ta lepší varianta, neboť velká část zmíněného rozhovoru se zabývala vyjádřením Martina Konvičky na facebookové stránce „Islám v ČR nechceme“, kam tento aktivista pověsil mj. příspěvky, jenž hovoří o koncentračních táborech pro muslimy nebo o namletí muslimů do masokostní moučky, či kolem prohlášení obsahujícím část: *„Jediné, co pomůže, je tlak na politiky, zastupitele, novináře, aby udělali vše pro to, aby se islámská expanze zastavila. I za cenu překopání zákonů, zavření hranic, militarizace společnosti a ano, klidně i zbavování občanských práv těch 12-16 procent populace, která s islámem sympatizuje“*. Nehledě na to, jak tato prohlášení obhajoval Martin Konvička v rozhovoru s Martinem Veselovským, stále se jedná o vyjádření, kterými se Martin Konvička, potažmo uskupení „Islám v ČR nechceme“ veřejně profiluje, přičemž vzhledem k vysoké míře personalizace celé struktury, jenž je navázána na osobu Martina Konvičky, je dle mého názoru nutné i tato veřejná vyjádření brát v potaz jako součást myšlenkové výbavy zahrnutých subjektů.

Na tomto místě je nicméně potřeba zmínit, že ačkoliv je islám hlavním nepřítelem, proti kterému celá struktura oficiálně brojí, ve skutečnosti je těchto nepřátel hned několik, i když v trochu jiné rovině, a to, že se celá struktura oficiálně rázně distancuje od rasismu či antisemitismu jen dokládá to, o čem jsem psal v souvislosti s uskupeními typu „Defence League“, tedy, že se vyznačují selektivním rasismem a jejich nepřítelem jsou obvykle muslimové.

Co se týče odmítání rasismu, tak na stránkách organizace „Blok proti islámu“ lze najít deklaraci toho, že: *„Blok proti islámu spolupracuje se všemi, kdo se chtějí zapojit do obrany země před islamizací – s výjimkou antisemitských a rasistických skupin“* [blokprotiislamu.cz 2015a] a dokonce na stránce uskupení „Islám v ČR nechceme“ lze číst: *„Islám v ČR nechceme“ sdružuje lidi různého věku, profese, vzdělání, etnického původu, vyznání a sexuální orientace“* [ivcrn.cz], přičemž tyto deklarace jsou používány jako argument, který Martin Konvička předkládá k potvrzení toho, že není rasista, přičemž k těmto deklaracím rovněž přidává informaci o tom, že i on je z části jiné národnosti (Řek), takže z jeho úhlu pohledu tedy nemůže být rasistou [video.aktualne.cz 2015].

Na druhou stranu ovšem pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ existuje i jeden další otevřený nepřítel, kterým jsou politické elity, a jeden nepřítel skrytý, o kterém se nelze dočíst v oficiálních dokumentech, přesto je strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ předkládán jako hrozba srovnatelná s islamismem. Touto hrozbou jsou tzv. „sluníčkáři“, což je neologismus a v podstatě velmi abstraktní pojem, jenž má označovat *„člověka, který je spíše světu otevřený a levicově zaměřený. Používá se pro takové naivní, multikulti, nadšené, pozitivní osoby. Je to citově zabarvené, trochu hanlivé“* [Trachtová 2015]. Jak již bylo zmíněno, žádný z oficiálních programů kteréhokoliv ze subjektů „sluníčkáře“ nezmiňuje, ale stačí použít nástroj vyhledávání ve skupině „Islám v ČR nechceme“ na sociální síti Facebook, aby se nám pod pojmem „sluníčkáři“ zobrazila celá řada negativně zabarvených až hanlivých příspěvků, které spojují tyto lidi s nebezpečím islamismu. V negativní konotaci přímo pak „sluníčkáře“ jmenovala i v úvodu tohoto textu zmiňovaná Olivie Žižková, když dávala rozhovor pro DVTV [video.aktualne.cz 2016] a ačkoliv tato osoba není formálně spojena s uskupením „Islám v ČR nechceme“, bezesporu je relevantní představitelkou antiislamistické scény, jenž v nepříliš dávné době dokázala výrazně oživit tyto nálady ve společnosti, takže to dle mého názoru jen dokládá, že v určitém segmentu společnosti skutečně rezonuje tento druh nepřítel, přičemž hlavní problém spatřuji především v tom, že toto

pojmenování je, jak jsem již zmínil, značně abstraktní, takže jím lze označit prakticky jakéhokoliv odpůrce struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

Body programu, jenž obsahují především boj s islamismem, však nejsou jedinou součástí programu „Blok proti islámu“. I v samotné stručné verzi programu, ze které jsem čerpal v předcházejícím odstavci, lze najít body jako: *„posílíme aktivní zálohy tak, aby hrály roli regionální domobrany (...), vyjednáme s EU takové změny, aby vůle českých občanů byla nadřazena Bruselu. Pokud na to EU nepřistoupí, podnikneme kroky vedoucí k vystoupení z EU(...), v zahraniční politice budeme důsledně hájit zájmy občanů, nikoliv zájmy spojenců či nadnárodních organizací“* [blokprotiislamu.cz e].

Jak lze číst z vybraných bodů tohoto stručného programu, většina z nich, podobně jako zbytek tohoto programu, cílí na tzv. „běžné občany“, na odmítnutí regulací, byrokracie a politických elit a na podporu vyšší obranyschopnosti a samostatnosti státu. Díky tomuto programu se „Blok proti islámu“ posunul od čistě antiislamistického hnutí blíže směrem k politické straně, což lze přičítat nejspíše Petru Hamplovi, a to nejen díky tomu, že zmíněné body poměrně dobře souzní s programem „Strany svobodných občanů“ [web.svobodni.cz 2013], ke které se Petr Hampl hlásí, ale taktéž proto, že to byl on, kdo tento program později rozpracoval do konceptu tzv. „švýcarizace“.

Tento koncept vytvořil Petr Hampl v době spolupráce „Blok proti islámu“ s parlamentní stranou „Úsvit národní koalice“ a významným pojítkem je zde důraz na přímou demokracii ve smyslu zavedení všeobecného referenda či posílení pravomocí přímo voleného prezidenta a důraz na občany, což plně souzní se stručným programem „Blok proti islámu“, jenž jsem nastínil v předcházejících odstavcích, a navíc to rovněž souzní se sebereprezentací Petra Hampla, který se považuje za tzv. „populistického sociologa“. K tomuto faktu se myslím hodí připojit i jeden z cílů, který si organizace „Blok proti islámu“ sama stanovila na svých stránkách, a který říká, že *„Blok proti islámu chce napomoci tomu, aby současná garnitura zkorumpovaných a zbabělých politiků byla nahrazena odvážnými a čestnými lidmi“* [blokprotiislamu.cz 2015a], což lze chápat jako přímé vymezení se vůči politickým elitám ve prospěch široké lidové masy, což je prvek, který jsem zmínil již výše. Kromě požadavků na prvky přímé demokracie pak lze v tomto konceptu najít i předvídatelné body jako je ochrana hranic, podpora národní kultury, budování armády nezávislé na NATO, minimalizace státu apod. [petrhampl.com 2016].

Všechny tyto zmíněné body utváří obraz celé organizace „Blok proti islámu“, jenž byla nadstavbou platformy „Islám v ČR nechceme“, přičemž všechny tyto body pochopitelně budou mít svou relevanci při mé nadcházející snaze o kategorizaci celé struktury. Když už jsme se ale dostali ke koncepci „švýcarizace“ podle Petra Hampla, tak nyní si dovoluji nastínit programové pilíře jeho nové aktuální strany „Alternativa pro Českou republiku“.

Již při pročítání sebedefinujícího manifestu strany je patrné, že Petr Hampl přímo vychází nejen ze své koncepce „švýcarizace“, ale také z dalších ideologických bodů struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, což myslím jen dokládá, že samotná strana „Alternativa pro Českou republiku“ je součástí této struktury. Již úvodní část tohoto manifestu poměrně dobře ilustruje ideologickou pozici celé strany, přičemž za povšimnutí stojí i výrazové prostředky, jichž je v manifestu užito.

„Neuvěřitelný nárůst národní i nadnárodní byrokracie, která se vymkla všem pravidlům a omezením, vede k tomu, že státní správa přestala sloužit občanům. A namísto toho ohrožuje jejich svobody, devastuje ekonomiku i školství, snižuje životní úroveň, vytváří sociální problémy a svým přístupem k imigraci a islámu dokonce ohrožuje fyzické přežití obyvatelstva. Naposledy v Paříži a Bruselu. Tato byrokracie také podporuje šíření ideologií, které podvracejí

myšlenkové základy svobodného světa.

Multikulturalismus je zlo, stejně jako hydra nikým nevolených bruselských politiků a úředníků. Stojíme na historickém rozcestí. Jde o zachování nejen naší národní identity, ale také o zachování identity ostatních evropských národů. Model unifikované Evropské unie je slepá cesta. Je třeba vrátit se před Maastricht a Evropu rozvíjet jako Evropské společenství dobrovolně spolupracujících národních států.

Islám není jenom náboženství, nýbrž především ideologická, politická a právní doktrína. Tato agresivní doktrína někdy také bývá označována jako islamismus. Není slučitelná s naším právním řádem, natož s Listinou základních práv a svobod, jež je součástí naší Ústavy. Proto musí být na území našeho státu postavena mimo zákon.

Země západní Evropy tento virus již poškodil. Prioritou naší zahraniční politiky by proto v této době mělo být posilování spolupráce v rámci zemí V4 s přesahem k pobaltským a některým balkánským zemím a Rakousku. Naprosto jednoznačná je také podpora Izraele. V nadsázce se dá říct, že právě v Izraeli se bojuje o Evropu. Zahraniční politika České republiky musí mít více azimutů. Za všech okolností ale platí, že musí být nezávislá a na první místo musí řadit zájmy vlastních občanů. “[alternativaprocekkourepubliku.cz 2016b]

Po přečtení této úvodní části manifestu strany „Alternativa pro Českou republiku“ dostáváme prakticky kompletní výčet programových bodů, které lze sice najít i jinde [alternativaproceskkourepubliku.cz d], ale vzhledem k tomu, že tyto body již obsahuje jak výše uvedený manifest, tak koncept „švýcarizace“ a rovněž i stručný program organizace „Blok proti islámu“, tak myslím není zcela nutné je znovu opakovat. Na rozdíl od stránek organizace „Blok proti islámu“ jsou stránky strany „Alternativa pro Českou republiku“ zatím ještě bez problému přístupné, takže tuto podobnost až shodu lze prakticky bez problému ověřit, přičemž tato shoda v podstatě jen dokládá to, že se jedná o vzájemně propojené subjekty, mezi kterými se přenáší ideologické a programové prvky, a proto o nich lze mluvit jako o celku, který lze, zastoupený hnutím „Islám v ČR nechceme“, kategorizovat.

Pokud bychom nyní měli shrnout všechny výše zmíněné programové a ideologické body, tak opět jen dokážeme to, že stále dokola hovoříme o tom samém a jednotlivé subjekty jsou tak ve své podstatě jen vzájemnými kopiemi. Základním prvkem je samozřejmě boj proti islámu či islamismu, který je zcela stěžejní u platformy „Islám v ČR nechceme“ a u organizace „Blok proti islámu“, zatímco u strany „Alternativa pro Českou republiku“ jde o jeden z mnoha bodů, ovšem stále velmi významný a dobře viditelný bod. To je patrné už na zvolených výrazových prostředcích, na které jsem poukazoval, kdy pro skupinu „Islám v ČR nechceme“ a organizaci „Blok proti islámu“ je islám totalitní ideologií a boj proti němu je bojem za svobodu, zatímco strana „Alternativa pro Českou republiku“ pracuje s neméně silnými výrazy, když ve svém manifestu píše, že „multikulturalismus je zlo, a islám, resp. islamismus, je virus, jenž poškodil západní země“.

Ostatní body programů pak lze v případě všech zmíněných uskupení shrnout jako omezení státní moci, posílení přímé demokracie, posílení vnitrostátní bezpečnosti, ochrana národní kultury a identity apod. Tímto bychom tedy měli shrnuty základní požadavky a ideologické body struktury, kterou se pokusím dále charakterizovat a zařadit do určité kategorie, ale ještě před tím stručně shrnu celou tuto kapitolu.

1.4 Shrnutí kapitoly obecně popisující strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“

Účelem této kapitoly bylo vymezit samotnou strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, přičemž jsem se pokusil demonstrovat své přesvědčení, že dílčí subjekty jsou si natolik blízké a jsou do takové míry provázané, že lze o celé struktuře hovořit jako o jednom subjektu reprezentovaném právě platformou „Islám v ČR nechceme“ a tento celek lze i jako takový charakterizovat a následně kategorizovat.

Abych tohoto docílil, v první podkapitole jsem se pokusil přednést historický vývoj řetězce subjektů vycházejících z platformy „Islám v ČR nechceme“, respektive „Islám v České republice nechceme“, a pokusil jsem se tyto subjekty popsat tak, abych co možná nejvíce přiblížil jejich obecnou povahu a propojení skrze určité klíčové osobnosti.

Ve druhé podkapitole jsem se poté věnoval právě těmto klíčovým osobnostem, kdy jako naprosto stěžejního člověka v celé struktuře vidím Martina Konvičku, jenž stál u zrodu celé popisované struktury a během jejího vývoje řídil, a dodnes řídí, většinu subjektů, které považuji za součást struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. U všech tří osob, které považuji v historii struktury za nejrelevantnější, jsem se v této podkapitole pokusil vyložit jejich pozici v celém antiislamistickém uskupení a rovněž jsem se je pokusil vykreslit jako spojnice mezi jednotlivými subjekty, což platí kromě Martina Konvičky ještě zejména pro Petra Hampla, zatímco Jana Volfová již celou strukturu opustila.

Třetí a poslední podkapitola pak byla věnována ideologické a programové základně celé struktury, kdy na příkladu platformy „Islám v ČR nechceme“ a organizace „Blok proti islámu“ jsem demonstroval primární nosné téma celé struktury, kterým je antiislamismus, a rovněž jsem představil i další programové body, které vypracoval Petr Hampl pro organizaci „Blok proti islámu“, a následně je použil ve své nové straně „Alternativa pro Českou republiku“. Tyto další body programu nejen opět prokazují propojenost mezi jednotlivými subjekty celé struktury, ale budou mít i svůj význam při samotné kategorizaci, přičemž by se daly shrnout jako omezení vlivu státních i nadnárodních elit na občany, posílení přímé demokracie a zvýšení bezpečnosti ve státě.

V následující kapitole se zaměřím na teorii politického extremismu z hlediska bezpečnostních složek, přičemž nejprve se pokusím o obecnou definici, následně o vytýčení jistých aplikovatelných kritérií, která se nakonec pokusím uplatnit vůči struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

2. „Islám v ČR nechceme“ z hlediska politického extremismu

Vzhledem k tomu, že v předcházející kapitole jsem se pokusil o konkrétní vymezení objektu zájmu této práce, je nyní možné přikročit k samotné snaze o kategorizaci výše definovaného subjektu, kterým je celá struktura vzniklá kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, přičemž tato platforma bude v následujících kapitolách sloužit jako demonstrativní reprezentant celé struktury.

V této druhé kapitole se budu věnovat vymezení extremismu z hlediska bezpečnostních složek státu, přičemž na základě těchto definic se pokusím určit kritéria, která následně budu aplikovat na „Islám v ČR nechceme“, abych potvrdil či vyvrátil, zda toto uskupení naplňuje tento koncept, jenž vychází spíše z bezpečnostně-právní perspektivy než z teorie politické vědy. Nutno na tomto místě taktéž zmínit, že ačkoliv se i literatura zaměřená na pohled bezpečnostně právní zabývá radikálním populismem, tak tento koncept si nechám až na další kapitolu, ve které budu rozebírat knihu Case Muddeho „Populist Radical Right Parties in Europe“.

Co se týče literatury, se kterou budu pracovat v této kapitole, tak se bude jednat zejména o knihy „Extremismus a společnost“ od Barbory Vegrichtové a „Současný politický extremismus a radikalismus“ od Jana Charváta, přičemž jak jsem již výše naznačil, pokusím se vybrat zejména taková kritéria, jenž jasně odlišují extremismus od radikalismu, což by se pak mělo potvrdit i při charakterizaci samotného radikalismu, neboť dle mého názoru jsou tyto koncepty postaveny na natolik odlišných pilířích, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ může být řazena jen do jedné z těchto kategorií.

Z metodologického hlediska pak budu v této kapitole postupovat tak, že nejprve se pokusím teoreticky vytýčit konkrétnější podobu konceptu, se kterým budu dále pracovat, přičemž z této definice se následně pokusím vybrat určité charakteristické znaky. Závěrem této kapitoly by pak mělo být aplikování těchto vybraných znaků na „Islám v ČR nechceme“ tak, aby bylo možné konstatovat, zda toto uskupení splňuje stanovenou definici a zda se tedy dá klasifikovat jako součást takto definovaného konceptu na poli současné české politiky.

2.1 Obecná definice extremismu z hlediska bezpečnostních složek ČR

Jak již bylo výše zmíněno, v následující podkapitole se pokusím teoreticky definovat kategorii, na základě jejíchž znaků se následně pokusím o kategorizaci struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. Abych ale mohl přistoupit k samotným definicím, se kterými budu v této kapitole pracovat, musím nejprve ujasnit, jaký je obecný rozdíl mezi extremismem a radikalismem, neboť tyto dvě kategorie podle mě obsahují natolik relevantní rozdíly, že nelze uskupení „Islám v ČR nechceme“ zařadit do obou.

Co se týče pojmů extremismus a radikalismus, či ještě lépe „extrémní pravice“ či „radikální pravice“, což jsou ještě přesněji vymezené koncepty, se kterými bude v tomto textu pracováno, tak tyto pojmy, jak uvádí Charvát ve své knize, v masmédiích často splývají [Charvát 2007; 10], ale jelikož se zvláště v této práci nejedná o obsahově zaměnitelné pojmy, je myslím potřeba tuto terminologii objasnit.

„Původ slova extrém pochází z latinského „extremus“, což znamená nejvzdálenější, nejkrajnější případně hraniční. Termín radikální má rovněž původ v jazyce latinském „radix“, které označuj kořen(...) Za radikalismus jsou považovány kritické postoje, které hodlají měnit či zlepšit dané politické poměry, ale nevedou k odstranění demokratického politického systému a pohybují se v jeho ústavním rámci, byť na jeho okraji. Za extremismus jsou považovány vyhraněné, nekompromisní politické postoje směřující jednoznačně k modifikaci či přímo k odstranění demokratického zřízení a za tímto účelem jsou využívány všechny dostupné prostředky, včetně těch, které jsou nad rámce právního státu“ [Vegrichtová 2013; 12].

Na tomto místě bych rovněž rád připomenul, že „Islám v ČR nechceme“ řadí do kategorie politického extremismu i Situační zpráva o extremismu Ministerstva vnitra České republiky za první čtvrtletí r. 2015, což je z mého pohledu jeden z nejpodstatnějších důvodů, proč se touto kategorií zabývat, a proč je dobré se ptát, zda struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ naplňuje kritéria vyplývající z definice extrémní pravice.

Jak tedy lze definovat extrémní pravici či extremismus jako takový? Obě použité knihy uvádějí jako základ definice, s nimiž pracují české bezpečnostní složky, konkrétně Ministerstvo vnitra České republiky a česká civilní rozvědka BIS [Bezpečnostní informační služba]. Vzhledem k tomu, že se tyto definice od sebe odlišují, alespoň formálně, dovoluji si uvést obě, abych je následně mohl srovnat a popsat.

Definice používaná Ministerstvem vnitra zní: *„Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí, ať již přímo, nebo v dlouhodobém důsledku, destruktivně na stávající demokratický politické-ekonomický systém, tj. snaží se nahradit demokratický systém systémem nedemokratickým...“.* Bezpečnostní informační služba oproti tomu pracuje s následující definicí: *„Termín extremismus je v oblasti bezpečnostní problematiky používán při označování krajně vyhrocených, demokracii nepřátelských postojů a ideologií, jejich nositelů a souvisejících aktivit a jevů (...) Za určitých okolností a vhodných podmínek se může šířit do celé společnosti, vyústit v násilné akce, zaměřené na destabilizaci a následné odstranění demokratického společenského řádu“ [Charvát 2007; 11-12].*

Jak je vidět, ačkoliv obě instituce zabývající se bezpečnostní problematikou používají každá svou vlastní definici pojmu extremismus, obě se v podstatě shodují na základní myšlenku, že takto definovaným subjektům jde o nahrazení stávajícího režimu režimem novým, respektive opačným, tedy nedemokratickým, přičemž tento proces nahrazení může být násilný. Ačkoliv se samotnými definičními kritérii budu pracovat až v další podkapitole, tuto základní myšlenku, obsaženou v obou uvedených definicích, je myslím dobré brát v potaz již nyní.

V předcházejících odstavcích jsem se tedy pokusil vymezit, co znamená pojem extremismus, jenž v této kapitole brán jako primární kategorie, jejíž definiční znaky se dále pokusím aplikovat na strukturu „Islám v ČR nechceme“, ale nyní je potřeba ještě dovysvětlit, co lze chápat pod slovním spojením „extrémní pravice“ či „pravicový extremismus“, což by mělo zároveň přinést odpověď na otázku, proč jsem pro testování vybral zrovna tuto kategorii.

„Pravicový extremismus je tedy možné definovat jako strany a organizace, jejichž politika a ideologie obsahuje odmítnutí elementárních principů a pravidel demokratických států. K tomu náleží a v různých podobách se přidávají projevy násilí, adorace vůdcovského principu,

znaky rasismu, antisemitismu, xenofobie, nacionalismu“ [Vegrichtová 2013; 132]. Toto je tedy ucelená definice pravicového extremismu, která kromě charakteristického extremistického prvku odmítnutí demokratických hodnot, jež byl zdůrazněn již výše, zahrnuje i další prvky, přičemž motiv rasismu již byl v předcházející kapitole taktéž zmíněn, konkrétně se tedy jednalo o rasismus selektivní.

Pokud bychom se podívali ještě do knihy Jana Charvátá tak zjistíme, že on mezi pravicové extremisty či ultrapravicí, jak tyto skupiny taktéž označuje, řadí pravicové populisty, neofašisty a neonacisty [Charvát 2007; 71]. Jak jsem zmínil již výše, pravicovým populismem se v této kapitole nebudu zabývat, neboť se jedná o koncept dle mého názoru značně odlišný od pravicového extremismu, jak se jej snažím zachytit v této kapitole, přičemž pravicovému populismu bude věnována celá kapitola následující, ve které navíc hodlám pracovat se značně promyšlenou definicí, kterou ve své knize „Populist Radical Right Parties in Europe“ stvořil Cas Mudde. Na tomto místě proto pouze stručně popíšu, co Charvát míní pod slovem „neofašismus“, a jak se neofašisté v jeho podání odlišují od neonacistů.

„Politicky se jedná o ideologii (neofašismus), stojící zejména na myšlenkách nacionalismu, resp. šovinismu, antikomunismu a antidemokratismu (...) boj proti demokracii je ale obvykle u neofašistů nahrazen kritikou nepružného parlamentního systému, a poukazováním na politické korupční aféry. (...) Nacionalismus bývá u neofašistů chápán exkluzivně a obvykle i expanzivně (...) logicky z něj vyrůstá rasismus. Hlavním krédem neofašistů je silný, zdravý a nezávislý národ. Proto neofašisté vystupují jak proti nadnárodním organizacím, tak proti imigraci“ [Charvát 2007; 75]. Co se týče neonacismu, tak ten je Charvátém popsán jen o pár stránek dále, přičemž by se dal jednoduše shrnout jako extrémnější forma neofašismu, neboť je ve své podstatě militantnější, volá po nahrazení demokracie autoritarismem, mnohem výraznější roli zde také hraje biologický rasismus a otevřený antisemitismus, přičemž své názory neonacisté prosazují ve společnosti často i silou, kdy jimi páchané násilí není směřováno jen proti Židům, ale zejména proti politickým odpůrcům, nejčastěji komunistům [Charvát 2007; 79-80].

Když jsem tedy nyní vyložil, co je myšleno nejen pod pojmem „extrémní“, ale co lze taktéž vidět pod samotným souslovím „extrémní pravice“ či „pravicový extremismus“, přišel čas na stanovení definičních kritérií, podle kterých budu ověřovat platnost tohoto konceptu na struktuře „Islám v ČR nechceme“.

2.2 Stanovení definičních kritérií pravicového extremismu z pohledu bezpečnostních složek ČR

Jak jsem již výše predestřel, tato podkapitola se bude zabývat vyjmenováním definičních kritérií pravicového extremismu v podobě, v jaké jsem se ho pokusil vytýčit v předcházející podkapitole, přičemž pracovat budu nejen s výše uvedenými definicemi, ale stále budu vycházet z obou publikací, které jsem zmiňoval v úvodu této kapitoly. Na tomto místě bych potom ještě rád uvedl, že půjde opravdu jen o stručný přehled, tak aby v následující podkapitole byla možná samotná snaha o aplikaci těchto kritérií na strukturu „Islám v ČR nechceme“.

Jako primární stručné shrnutí charakteristických prvků pravicového extremismu nám může posloužit i výčet přímo stanovený v knize Barbory Vegrichtové [Vegrichtová 2013; 132].

Ta určila pro charakteristiku sedm bodů, kterými jsou:

- *odmítá rovnost všech lidí, pohrdá principem lidských a přirozených práv, základem demokratického ústavního státu.*
- *projevuje se jednostranným vyšším hodnocením svého etnika, národa či rasy*
- *je zaměřen proti skupinám, které se odlišují*
- *násilí se dostává do popředí, a s tím souvisí militarismus*
- *zdůraznění role státu v životě jednotlivců – etatismus, popření individuálních práv a svobod jednotlivce*
- *je zaměřen proti demokratickému ústavnímu státu, jde o zaměření především proti existenci ostatních liberálních a demokratických sil*
- *samozřejmostí je nekompromisní vystupování proti krajní levici a jejím projevům*

Jak je vidět, tyto body prakticky pokrývají všechny relevantní prvky zmíněné v definicích uvedených výše, přičemž z Charvátova popisu neofašismu je myslím potřeba vyzdvihnout expanzivní nacionalismus, odmítání nadnárodních institucí a migrace a rovněž je dobré upozornit na fakt, že ačkoliv se oba autoři citování v této kapitole shodli na snaze o odstranění demokracie jako na charakteristickém prvku extremismu, tak pro Charvátovo pojetí neofašismu má být typické to, že nejde o přímý útok na demokracii, ale spíše na jisté aspekty politiky a parlamentarismu, na což je myslím dobré nezapomenout. Podobně jako s antidemokratismem pak můžeme zacházet i s antisemitismem, kdy oba autoři jej uvádí jako znak pravicového extremismu, ale pro Charvátovo pojetí neofašismu není stěžejní, neboť právě silný antidemokratismus a antisemitismus je v jeho pojetí to, co mj. odlišuje neofašismus od neonacismu. S těmito body a jejich variantami budu pracovat v následující podkapitole, kde se již konečně pokusím zodpovědět otázku, zda strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ lze považovat za extrémní pravici v pojetí, v jakém je tento termín užíván v celé této kapitole.

2.3 Aplikace stanovených kritérií pravicového extremismu na uskupení „Islám v ČR nechceme“

V předcházejících podkapitolách jsem se pokusil nejprve obecně stanovit kategorii, do které se nyní pokusím zařadit strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a následně jsem vytýčil definiční kritéria, na jejichž základě tak budu činit. Pro samotnou kategorizaci pak budu používat ideologické a programové pilíře celé struktury, které jsem shrnul v první kapitole, ačkoliv pro objasnění některých závěrů učiněných při pokusu o kategorizaci se mohu odvolávat na jinou část této práce či na extérní zdroj, jenž bude pochopitelně uveden.

Abych dodržel myšlenkovou strukturu použitou v předcházející podkapitole, začnu s definičními kritérii, která pro popis pravicového extremismu použila ve své knize Barbora Vegrachtová. Tyto body budou v této podkapitole postupně zopakovány, a každý jednotlivě bude doplněn komentářem, opřeným o sběr informací o struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, jehož snahou bude určit, zdali je ten konkrétní bod pro zkoumaný subjekt platný či nikoliv.

„Odmítá rovnost všech lidí, pohrdá principem lidských a přirozených práv, základem

demokratického ústavního státu.“

Určit, zda tento bod lze v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ označit za platný se může zdát na první pohled poněkud komplikované, neboť tento bod v sobě zahrnuje dvě základní roviny, na něž se mohou jevit dvě různé odpovědi.

V první rovině se zde hovoří o rovnosti všech lidí, přičemž z postoje celého subjektu, jenž brojí proti islámu, a ještě více z postojů a vyjádření „duchovního otce“ Martina Konvičky, lze zcela jasně dedukovat, že muslimové nejsou považováni za žádoucí a tudíž plnohodnotnou součást společnosti, takže zde by bylo možné říci, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ skutečně neuznává rovnost všech lidí.

Komplikovaněji se ovšem jeví druhá část zmiňující pohrdání principem lidských práv, jež jsou základem demokratického ústavního státu. Struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ totiž nezpochybnuje koncept základních lidských práv, ba přímo naopak, ve své politické činnosti, kterou chápe jako boj za svobodu, jak již bylo několikrát výše zmíněno, se často lidskými právy ohání, především právem na svobodu projevu, které jí má zaručit volné pole pro kritiku islámu i muslimů. Zde je však nutné se podívat i na další vyjádření, která nám nějak formují ideologii tohoto subjektu.

Dovolím si připomenout zejména vyjádření Martina Konvičky, citované v rozhovoru pro DVTV, kde hovoří o možnosti zbavovat občanských práv tu část populace, která sympatizuje s islámem. V tomto okamžiku je pak myslím nutné povšimnout si dvou věcí. První je bezesporu samotný fakt, že z pohledu Martina Konvičky, jakožto stěžejního hybatele celé struktury, je přípustná varianta odnímání občanských práv, přičemž, ačkoliv se hovoří o právech občanských a nikoliv ještě lidských, nikde není zaručeno, že po porušení jednoho nemůže přijít porušení druhého, přičemž samotná idea zbavování populace občanských práv v takovém měřítku může mít, dle mého soudu, vážné dopady na podobu demokracie v České republice. Vždyť ono zmiňované rozmezí 12-16 % populace může být v našem státě volební výsledek průměrně velké parlamentní strany. Druhou důležitou věcí v tomto prohlášení je pak to, že by se mohlo jednat o osoby, které sympatizují s islámem, nikoliv tedy pouze o muslimy či islamisty. Už samotné procento populace, které bylo zmíněno, udává, že se v podstatě nemůže jednat pouze o muslimy, kterých tolik v našem státě není, a vyvstává proto otázka, kdo je myšlen pod označením „sympatizant s islámem“.

Osobně si myslím, a nyní se tak vrátím opět k předcházející kapitole tohoto textu, že do této kategorie lidí mohou patřit právě oni zmiňovaní „sluníčkáři“, přičemž opakuji a zdůrazňuji, že toto označení je ve své podstatě značně amorfnní, a proto tímto termínem může být označen a následně hypoteticky zbaven občanských práv každý, kdo nesouhlasí s politikou struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. Samozřejmě za předpokladu, že by tato struktura měla dostatečnou politickou sílu, aby takové kroky prosadila.

Samotná hypotetická možnost označit kohokoliv za „nepřítele státu“ však, dle mého názoru, jen podporuje přesvědčení, že toto uskupení odmítá rovnost všech lidí, a dokonce i to, že pohrdá principem lidských práv, neboť takto označen by mohl být kdokoliv, tedy i ten, kdo se necítí být sympatizantem s islámem, přičemž ono pohrdání principem lidských práv je myslím si dáno už samotnou mírou, v jaké by nejhlavnější představitel celého uskupení byl schopen odnímat občanská práva.

Závěrem k tomuto bodu tak mohu říci, že ačkoliv druhý aspekt nemusí být explicitně viditelný, myslím, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ tento aspekt taktéž naplňuje, čímž se pro ni stává celý první bod platný.

„Projevuje se jednostranným vyšším hodnocením svého etnika, národa či rasy“

Zatímco první bod byl na základě mé úvahy naplněn, u tohoto druhého bodu si dovoluji tvrdit, že neplatí. Struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme" se totiž staví proti muslimům a jak jsem výše ukázal i proti sympatizantům s islámem, které tedy nemusí chápat či nechápe jako plnohodnotné součásti společnosti, ale ačkoliv proti nim hodlá bránit „svůj" stát či národ, nikde není řečeno, a z ničeho ani nevyplývá, že by tento národ či stát byl nadřazen komukoliv jinému.

Za povšimnutí rovněž stojí deklarace, kterou se „Islám v České republice nechceme" brání proti nařčení z rasismu a kterou jsem rovněž v minulé kapitole uváděl, v níž jsou do boje proti islámu povolávání všichni bez rozdílu, mj. i bez rozdílu etnika. Zároveň pak platí, že Martin Konvička se stále profiluje jako Čech s řeckými kořeny, takže ve své rétorice ani nemůže vyzdvihovat exkluzivitu českého národa.

Proto si dovoluji vyslovit myšlenku, že tento bod aplikovat nelze, neboť jak jsem uvedl, celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme" sice stojí na obraně státu před určitou skupinou lidí, ale jinak samotný stát nepojímá jako výše postavený ke komukoliv jinému a do svých řad přijímá všechny skupiny obyvatel, tedy alespoň formálně.

„Je zaměřen proti skupinám, které se odlišují“

V tomto bodě myslím není moc co rozebírat, neboť celý subjekt je otevřeně zaměřen vůči muslimské minoritě a tedy vůči skupině, která se odlišuje, ačkoliv není zaměřen vůči dalším takovým minoritám. K tomuto si dovolím jen připomenout to, co již taktéž bylo uvedeno v předcházející kapitole, tedy že tento postoj, nazývaný jako selektivní rasismus, je typický pro uskupení typu „Defence League“, což je forma, ke které se hlásilo i uskupení „Islám v České republice nechceme". Tento bod je tedy dle mého soudu plně platný.

„Násilí se dostává do popředí, a s tím souvisí militarismus“

Po dvou poměrně jasných bodech se dostáváme k dalšímu bodu, jehož platnost vyžaduje hlubší úvahu a zvážení několika aspektů. Tím hlavním aspektem je pochopitelně to, co chápeme pod pojmem militarismus.

Pokud nám pojem militarismus u politického subjektu evokuje stranické polovojskové jednotky typu SA a SS, které používala nacistická NSDAP či alespoň tzv. „Ochranné sbory“, jež založila dnes již rozpuštěná Dělnická strana [antifa.cz 2008], pak je platnost tohoto bodu v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme" minimálně diskutabilní. Ano, je potřeba na tomto místě určitě zmínit, že i „Blok proti islámu" ještě v době spolupráce se stranou „Úsvit národní koalice" uvažoval o založení jakési formy militaristického uskupení pod názvem „Stráž obrany státu“, což je název odkazující k prvorepublikovým protifašistickým jednotkám [Zelená 2016], ovšem reálnou existenci těchto jednotek lze dnes jen těžko dokázat, takže, zvláště po rozpadu spolupráce mezi oběma jmenovanými subjekty a ještě spíše po rozpadu samotného „Bloku proti islámu", se jedná nejspíše jen o nerealizovaný papírový koncept. Nelze tedy ignorovat, že zde jisté snahy o vytvoření podobných jednotek byly, ale jejich existence nejspíše nikdy nepřekročila formu úvahy, přičemž dnešní aktivní subjekty struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme" se k tomuto konceptu již ani nehlásí.

Platný by tento bod mohl být v případě, že jako militarismus chápeme důraz na vojenský a obranný aspekt politického programu, kdy jak v programu „Bloku proti islámu“, tak v programu „Alternativy pro Českou republiku“ hraje bezpečnostní téma velmi významnou roli. Toto však může souviset s celkovou mezinárodně politickou atmosférou dnešní doby, přičemž jediné subjektem vyzdvihované násilí je to, které páchá tzv. Islámský stát, přičemž toto násilí je strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ automaticky spojováno s islámem jako náboženstvím.

Tento bod si tedy dovoluji shrnout tak, že bezpečnostní tematika je sice celou strukturou silně akcentována (zároveň nelze zapomenout na snahu o vytvoření stranických polovojenských jednotek), ale vzhledem k tomu, že se dá předpokládat, že bezpečnostní tematika bude hrát v dnešní době významnou roli i ve volebních programech parlamentních stran, a vzhledem k tomu, že snaha o jakoukoliv realizaci polovojenských jednotek nebyla nikdy plně uskutečněna, nemyslím si, že by struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ byla v současnosti přímo militaristická, přičemž kroky, které lze z jejího programu vyčíst jako militaristické považuji spíše za populistické, jak alespoň teoreticky zapojit většinovou společnost do boje proti společnému nepříteli, než za vážně míněnou snahu o vybudování silné armády, kterou by země našeho formátu jen obtížně uplatňovala.

„Zdůraznění role státu v životě jednotlivců – etatismus, popření individuálních práv a svobod jednotlivce“

V tomto případě se myslím opět jedná o poměrně jasný bod, jenž je zároveň v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ neplatný. „Popření individuálních práv a svobod jednotlivce“ je zde míněno, dle mého názoru, celospolečensky, neboť u konkrétní menšiny jsme tuto problematiku řešili v prvním bodě, kde jsem došel k tomu, že toto tvrzení platné je. V případě celé společnosti, chápáno tedy etatisticky, však tento bod podle mě neplatí, neboť ve struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nelze doložit etatistické snahy, ba právě naopak.

Z programu, který Petr Hampl, zdůrazňuji napojený na stranu Svobodných, vytvořil nejprve pro „Blok proti islámu“ a následně jej aplikoval i na svou stranu „Alternativa pro Českou republiku“ vyplývá, že důraz je naopak kladen na minimální stát a na další ekonomická témata, která souvisí s liberální pravicí, přičemž silný stát je zde chápán pouze ve výše zmiňované rovině bezpečnostní politiky, ale nikoliv v přístupu k celé společnosti.

Tento bod tedy podle mě neplatí, neboť subjekt se definuje více jako obhájce minimálního státu a svobod, které údajně hájí před zhoubou tzv. islamizace, než jako obhájce silného státu, jenž pro své zachování otevřeně deklaruje potřebu omezovat svobody všech. Jistou výjimku pak pochopitelně tvoří oněch 12-16 % populace, o kterých jsem pojednával v prvním bodě, a v jejichž případě Martin Konvička připustil hypotetické omezování občanských práv.

„Je zaměřen proti demokratickému ústavnímu státu, jde o zaměření především proti existenci ostatních liberálních a demokratických sil“

V tomto případě opět hovoříme o relativně komplikovaném bodu, jenž je ovšem zároveň, jak vyplynulo z podkapitoly zabývající se obecnou definicí pravicového extremismu, stěžejním bodem pro určení toho, zda je vůbec celá struktura, kterou se zabývá tato práce, extremistická či

nikoliv.

Jak jsem si dovilil uvést již u bodu prvního, úvahy Martina Konvičky o plošném odnímání občanských práv, tím více výroky o koncentračních táborech, mohou bezesporu být, byla-li by reálná snaha o jejich uskutečnění, přímým ohrožením demokratické podstaty tohoto státu. Na druhou stranu je však rovněž nutné zmínit, že ani Martin Konvička, ani struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jako taková, nevystupují explicitně proti podobě demokracie v našem státě a naopak jsou tyto subjekty tvořící propojený celek ochotny účastnit se demokratické soutěže v podobě voleb, jejichž legitimitu tedy uznávají, čímž tedy musí uznávat i ostatní subjekty, které se této soutěže účastní.

Proti tomuto tvrzení, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ respektuje demokratickou politickou soutěž, však lze vznést minimálně dvě námitky. Ta první by opět byla, jako v případě bodu o militarismu, ohlédnutím se do minulosti, kde i nacistická NSDAP prošla legitimizačním procesem voleb. Druhou námitkou by pak byl odkaz na výše uvedenou citaci z Charvátova textu, která zmiňuje, že neofašismus neútočí na demokracii jako takovou, ale na některé její aspekty, jako jsou např. politici či parlamentní proces, přičemž tyto útoky, jak jsem ukázal v předcházející kapitole, bylo možné u „Bloku proti islámu“ zaznamenat.

Zatímco první námitku lze, podle mě, jen těžko zpochybnit, u druhé lze alespoň uvést protiargument, že proti etablované politice vystupují i jiné politické subjekty včetně parlamentních stran, a proto nelze automaticky spojovat tento konkrétní postoj s neofašismem.

Tento bod bych si tedy dovilil shrnout tak, že ačkoliv ve struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a zejména v její vůdčí osobnosti Martinu Konvičkovi vidím potenciál reálného ohrožení českého státu, na základě dostupných informací nemohu s jistotou říci, že celý subjekt již nyní směřuje přímo proti demokratické podstatě státu, neboť se tak, minimálně prozatím, neprofiluje. Jeho přístup, z mého úhlu pohledu, mnohem spíše odpovídá definici radikalismu než extremismu, a proto tento bod považuji za neplatný.

„Samozřejmostí je nekompromisní vystupování proti krajní levici a jejím projevům“

Co se týče tohoto bodu, tak určení jeho platnosti opět, podobně jako u militarismu, může záviset na tom, co chápeme pod užitým pojmem. V tomto případě hovoříme o pojmu „krajní levice“, kdy tento samotný pojem by mohl být rozebrán v samostatné kapitole, přičemž to co pod tímto pojmem chápou příznivci Martina Konvičky, nemusí být totéž, co by do této kategorie spadalo podle politicko-vědních definic.

Pokud z pohledu struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ patří mezi „krajní levici“ i oni výše zmiňovaní „sluníčkáři“, pak tedy lze hovořit o vystupování proti takovým osobám, ačkoliv opakují, že kromě diskusí na sociální síti Facebook, a kromě již zmiňovaného prohlášení o odnímání občanských práv, které bylo rovněž publikované na této sociální síti, nelze nikde v celé struktuře najít oficiální vymezení se vůči této abstraktní skupině osob.

Na druhou stranu je ale nutné uvést, že celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nevystupuje vůči parlamentní Komunistické straně Čech a Moravy, která je v obecném povědomí vnímána jako krajní levice, a to nejspíš kvůli tomu, že představitelé této strany rovněž hlasitě argumentují vůči imigraci a islámu [Filip 2016].

Pokud bych měl tedy učinit závěr k tomuto bodu, dovilím si říci, že z mého pohledu tento bod neplatí, neboť si nemyslím, že „sluníčkáři“ musí nutně zastávat levicové, natož krajně

levicové postoje, zatímco strany otevřeně se hlásící k levici jsou celou strukturou opomíjeny bez většího zájmu.

Tímto jsme se dostali na konec všech bodů vytyčených Vegrichtovou, a než doplním ještě pár bodů stanovených na základě Charvátovy knihy, dovoluji si shrnout, co prozatím vychází z pokusu o zařazení struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ do kategorie pravicového extremismu, tak jak jsem tuto kategorii definoval v předcházejících podkapitolách.

Barborou Vegrichtovou bylo stanoveno sedm definičních znaků, z nichž dle mého názoru absolutně platí jen dva. Tedy, že subjekt neuznává rovnost všech lidí a že je zaměřen vůči skupině, jež se odlišuje, tedy vůči určité minoritě, přičemž tento druhý bod je dle mého soudu platný i navzdory tomu, že subjekt nereaguje negativně na jiné minority.

Absolutní neplatnost pak, dle mého uvážení, mají rovněž pouze dva body, kdy tím prvním je považování vlastní rasy, národa či etnika za nadřazenou entitu všem ostatním, a druhým je obhajování etatismu.

Zbývající tři body jsem určil taktéž jako neplatné, ačkoliv uznávám, že v případě vymezení se vůči krajní levici a taktéž v případě militarizace lze hovořit o značně sporných aspektech, které mohou být někým jiným vnímány odlišně, neboť existuje řada argumentů, které podporují či vyvrací platnost těchto bodů v souvislosti se strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. Třetí z těchto bodů, stěžejní kritérium pro klasifikaci extremismu, jenž se zabývá otázkou kompatibility s demokratickým uspořádáním státu, jsem pak na základě dostupných informací taktéž vyhodnotil jako neplatný, ačkoliv nemohu říci, že by se jednalo o závěr, nad kterým bych nemusel déle přemýšlet, zvláště pokud připomenu, že mezi extremistické subjekty řadí tuto strukturu již dnes ministerstvo vnitra. Na základě zjištěných informací se ale osobně přikláním spíše k tomu, že celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ je spíše radikální než extrémistická, a to v souladu s definicí, kterou jsem uvedl v podkapitole obecně popisující pravicový extremismus.

Ačkoliv by se na základě onoho jednoho bodu týkajícího se souladu s demokratickými principy mohlo zdát, že již padla celá konstrukce, jejíž snahou bylo klasifikovat strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jako pravicově extremistickou, dovoluji si ještě doplnit těch pár zbývajících bodů, které jsem stanovil na základě Charvátova textu.

Pokud bychom měli hovořit o expanzivním nacionalismu, tak v tomto případě se jedná o bod, který byl vlastně již zmíněn u Vegrichtové, ačkoliv tam se o něm hovořilo nepřímě jako o vyšším hodnocení vlastního národa, etnika či rasy. Doplnil bych tedy k tomu již pouze to, že podle všech dostupných informací jsou aktivity struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ mířeny dovnitř státu a na jeho ochranu před „ohrožením“ zvenčí, ale nikde nelze nalézt oporu pro domněnku, že by tato forma nacionalismu měla jakkoliv přesáhnout naše hranice a měla by se projevit v okolním světě v podobě jakéhokoliv aktu dominance.

Platný by naopak u Charváta mohl být bod související s odmítnutím mezinárodních institucí a migrace, přičemž to první lze vyčíst z programů sestavených Petrem Hamplem, a to druhé je obecně známý cíl, ke kterému se celá struktura otevřeně hlásí.

Posledním zbývajícím bodem pak je antisemitismus, což jak upozorňuje Charvát nemusí být u neofašistických stran zcela jasné kritérium, přičemž jak již bylo několikrát zmíněno, struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se nevymezuje vůči jiné minoritě než jsou muslimové a dokonce v manifestu Alternativy pro Českou republiku lze najít otevřenou podporu státu Izrael.

Nyní jsem tedy vyčerpal všechna definiční kritéria, která jsem v předcházející podkapitole stanovil pro koncept pravicového extremismu, a následně si dovoluji tuto

podkapitolu stručně shrnout, abych v poslední podkapitole shrnul celou kapitolu jako celek.

Po aplikaci kritérií stanovených jako definiční znaky pravicového extremismu na základě četby textů Barbory Vegrachtové a Jana Charváta jsem došel k přesvědčení, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nesplňuje podstatu tohoto konceptu, neboť nebyla naplněna většina stanovených definičních bodů, včetně bodu týkajícího se kompatibility subjektu s demokratickým uspořádáním státu, což je podle všech definic klíčový bod pro určení extremistického subjektu.

2.4 Shrnutí kapitoly zabývající se konceptem pravicového extremismu

Cílem této kapitoly bylo vymezit jeden z možných pohledů na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a následně určit, zda je tento konkrétní koncept pro jmenovaný subjekt platný.

V první části této kapitoly jsem se pokusil na základě uvedené četby definovat, co rozumím pojmem pravicový extremismus, a dovolil jsem si vybrat pro tuto práci určitou sadu definičních kritérií, které nejen podle mého názoru, ale z části i podle názoru autorky jedné z knih, odráží podstatu takto definovaného pravicového extremismu. Zde si dovoluji pouze připomenout, že signifikantním prvkem extremismu má být jeho neslučitelnost s demokratickou podstatou právního státu a adjektivum „pravicový“ je následně charakterizováno dalšími dílčími charakteristickými prvky.

V hlavní části této kapitoly jsem se pak pokusil o aplikaci těchto definičních kritérií na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, která je primárním prvkem zájmu této práce, abych určil, zda lze tuto strukturu řadit mezi pravicově extremistické subjekty či nikoliv. Pro samotnou aplikaci jsem přitom použil ideologické a programové pilíře celé struktury, tak jak jsem je pojmenoval a vytýčil v předcházející kapitole.

Závěrem této hlavní podkapitoly se stalo to, že strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nelze dle mého názoru, učiněného po aplikaci výše stanovených definičních kritérií, označit za součást konceptu pravicového extremismu, neboť tato struktura podle mých zjištění nenaplnuje dostatečné množství artikulovaných kritérií, včetně těch zcela stěžejních. Na tomto místě však musím připomenout skutečnost, že celá struktura je do kategorie extremismu řazena Ministerstvem vnitra České republiky, ačkoliv ani zde se nejedná přímo o klasický pravicový extremismus, ale o specifickou kapitolu zabývající se antiislamismem.

Na základě této kapitoly jsem tak došel k názoru, že popisovaný subjekt není subjektem extremistickým a v následující kapitole se budu zabývat charakteristikou radikální pravice, abych určil, zda zkoumaný subjekt spadá do této kategorie, a konkrétně do konceptu populistické radikální pravice, jak ji definoval Cas Mudde. Tento koncept se opět pokusím aplikovat na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, stejně jako jsem se pokusil aplikovat koncept pravicového extremismu, přičemž v této následující kapitole se pokusím zohlednit i Baršův koncept nové xenofobie, jenž se oproti Muddeho konceptu vyznačuje důrazem na poněkud odlišné charakteristiky, ale v podstatě si jsou tyto dva koncepty, alespoň myslím, dosti podobné.

3. „Islám v ČR nechceme" jako populistická radikální pravice

V předcházející kapitole jsem se věnoval konceptu pravicového extremismu, tak jak o něm pojednává literatura zabývající se perspektivou bezpečnostních složek České republiky, přičemž u takto vymezeného konceptu jsem se pokusil určit z mého pohledu klíčové charakteristické znaky, na jejichž základě jsem se pokusil testovat, zda subjekt jímž se tato práce zabývá, tedy struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme", naplňuje podstatu tohoto konceptu, a tedy zda je možné tuto strukturu řadit do kategorie pravicově extremistických subjektů.

Závěrem předcházející kapitoly bylo, že na základě stanovených kritérií nelze, podle mého názoru, označit strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme" za pravicově extremistickou a tato kategorie pro ni tedy neplatí.

V této třetí kapitole se proto budu zabývat poněkud odlišným konceptem, který ve své knize zmiňuje i Jan Charvát, tedy pravicovým populismem, ovšem jeho definici budu provádět na základě teorie „populist radical right“, kterou vytvořil Cas Mudde a vypracoval k ní i charakteristické znaky, jichž se budu držet pro následnou kategorizaci, o níž se budu snažit v podstatě stejně, jako u kategorie, s níž jsem pracoval v předcházející kapitole. Tuto konkrétní teorii jsem si vybral zejména kvůli tomu, že v diskusích o krajní pravici bývá poměrně často zmiňována, a taky proto, že nabízí vhodné teoretické nástroje k empirickému zkoumání nových hnutí, což je v případě této práce velmi významná skutečnost.

Oproti předcházející kapitole budou definiční znaky uvedeny spolu s obecnou definicí, neboť v tomto případě se jedná o celek vytvořený jedním autorem, zatímco v předcházející kapitole jsem popisovanou kategorii definoval na základě dvou prací různých autorů. Druhým důvodem je pak skutečnost, že v případě této teorie vyplývá obecná definice hlavně z charakteristik definičních kritérií, kterých je zároveň méně než v případě konceptu pravicového extremismu.

Stejně jako v předcházející kapitole se pak po aplikaci jednotlivých kritérií pokusím určit, zda lze strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme" zařadit do kategorie definované v této kapitole, ovšem nehledě na výsledek následně ještě přiložím teorii o „nové xenofobii“, kterou vytvořil Pavel Barša, a pokusím se určit, do jaké míry souvisí s kategorií populistické radikální pravice, a zda kritéria, která pro svůj koncept Pavel Barša vytvořil, lze aplikovat na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme" a zda jsou či nejsou v rozporu s teorií Case Muddeho.

Na závěr kapitoly pak samozřejmě přiložím shrnutí celé kapitoly, tak aby bylo jasné patrné, čím jsem se v této kapitole zabýval a jaký je výsledek tohoto zkoumání, přičemž v následující, poslední kapitole pak sepíšu úplný závěr práce, ve kterém shrnu tento text jako celek, ještě jednou stručně popíšu své závěry a rovněž připojím krátký osobní komentář ke struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, abych naznačil nejen zcela aktuální situaci, ale rovněž možnost vývoje, přičemž se ještě jednou pokusím objasnit, proč jsem se ve své bakalářské práci věnoval právě tomuto tématu a v čem spatřuji přínos této práce.

3.1 Obecná definice populistické radikální pravice včetně definičních kritérií na základě teorie Case Muddeho

Pro objasnění pojmu „populistická radikální pravice“ si dovoluji použít knihu Case Muddeho: *„Populist radical right parties in Europe“*, která vyšla v roce 2007. Hned na úvod je potřeba zmínit poznámku, která je v knize uvedena, že strany typu populist radical right nejsou zcela totožné s extrémní pravicí, neboť ačkoliv jsou zcela jistě neliberální, nemají problém s konceptem demokracie jako takovým, což je odlišuje od stran fašistických [Mudde 2007: 31]. Tato poznámka je dalším z důkazů, že nelze směřovat extremismus a radikalismus, ačkoliv, jak jsem již zmínil v předchozí kapitole, Jan Charvát kategorii populistické pravice ve své knize zmiňuje společně s jinými formami pravicového extremismu. Opakuji však, že tato práce vychází z presumpce toho, že se jedná o natolik odlišný koncept, že jak podotýká sám Mudde, nelze tyto koncepty směřovat a jistě se jedná o kategorii významně odlišnou od kategorie pravicového extremismu, tak jak byl definován v předcházející kapitole.

Na základě této poznámky, spolu s názvem celého konceptu pak lze určit, co celý koncept zahrnuje obecně. Tento koncept tedy označuje neliberální pravicová uskupení, jež jsou populistická a radikální, přičemž co lze chápat pod pojmem „radikalismus“ bylo naznačeno již v předcházející kapitole. Podrobnější charakteristika tohoto konceptu pak vyplyne ze samotných definičních kritérií, která v této podkapitole nyní uvedu.

Základem konceptu populistické radikální pravice jsou tři klíčové prvky, které by subjekt měl naplňovat, aby se o něm dalo uvažovat ve smyslu, jenž Mudde označuje jako populist radical right. Těmito třemi klíčovými prvky jsou: *nativismus*, *populismus* a *autoritarismus* [Mudde 2007: 22]. V následující části této podkapitoly zmíněné klíčové prvky rozeberu, neboť jsou významné nejen pro obecnou charakteristiku celého konceptu, ale rovněž jako základní definiční kritéria pro určení, zda struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ spadá do této kategorie, a následně uvedu ještě několik dalších kritérií, která mohou být použita pro klasifikaci, ačkoliv jejich relevance již není tak vysoká jako v případě výše zmíněných tří prvků.

Asi nejpodstatnějším elementem z těchto tří, ačkoliv všechny tři mají nezanedbatelný význam, je právě nativismus. Ten lze dle Case Muddeho definovat slovy: *„Ideologie, podle níž by měl být stát obydlen pouze členy národnostní skupiny, přičemž mimonárodnostní elementy (osoby i myšlenky) jsou ve své podstatě hrozbou pro homogenní národní stát“*. Tento element v sobě, dle Muddeho, kombinuje dva dílčí prvky, kterými jsou nacionalismus a xenofobie [Mudde 2007: 19-22]. Tento prvek lze chápat jako do určité míry defenzivní pozici, kdy myšlenkou není expandovat a podrobit si ostatní ve jménu nadřazenosti, což je to, co Charvát uváděl jako charakteristiku typickou pro neofašismus, ale na druhou stranu zde nejsou tolerovány cizí prvky na vlastním území, neboť jsou chápány jako potenciální hrozba pro národní identitu a bezpečnost.

Druhým významným elementem zahrnutým i v pojmenování této stranické skupiny je pak populismus. Pod tímto pojmem se v knize rozumí: *„Ideologie, která předpokládá, že společnost je rozdělena na dvě antagonistické skupiny – opravdové občany a zkorumpované*

elity, a která vyzdvihuje fakt, že politika by měla být především vyjádřením obecné vůle, přičemž obecná vůle lidu je v tomto podání více, než lidská práva nebo ústavní zákony“ [Mudde 2007: 23]. U této kategorie je myslím patrné, že není vlastní pouze radikální pravici, o které hovoříme, neboť tento přístup lze najít u různých stran vymezujících se vůči systému, včetně stran parlamentních, což je skutečnost, na kterou jsem v minulé kapitole taktéž narazil, přičemž tento fakt jen dokazuje, že všechny tyto tři základní charakteristiky, o kterých nyní hovoříme, jsou provázány a jediné společně utváří přesně tu kategorii, kterou Mudde ve své knize popisuje.

Třetím identifikačním prvkem subjektu typu populist radical right pak je autoritarismus, u kterého je ovšem zdůrazněno, že v případě této knihy není chápán jako například u Juana Linze, který pracuje s dichotomií autoritarismus a totalitarismus. V Muddeho podání jde o charakteristiku, kterou tomuto pojmu přisoudil Theodor Adorno a která hovoří o tom, že se jedná o „*Podřízenou a nekritickou oslavu autoritativní postavy ve skupině, a o přístup schvalující trestání osob mimo tuto skupinu, ve jménu nějaké morální autority*“ [Mudde 2007: 22]. Osobně si tedy myslím, že toto lze chápat tak, že subjekt, o kterém lze říci, že v něm funguje autoritarismus je úzce centralizovaný a zastupovaný jedním člověkem či úzkým okruhem osob, které vytváří ideologii a politiku takového subjektu, přičemž členové jsou víceméně jen nástroj pro její prosazování a opoziční názory uvnitř skupiny exkludují dané jedince ze strany a opoziční názory mimo skupinu nejsou tolerovány.

Tímto jsem tedy shrnul základní pilíře, na nichž stojí kategorie, kterou Cas Mudde nazývá slovy populist radical right a nyní, jak jsem na začátku této podkapitoly zmiňoval, ještě stručně shrnu některé další prvky z této práce, které by mohly být použity jako definiční kritéria pro kategorizaci struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. Jedním z těchto dalších a poměrně významných aspektů je to, jak taková strana vymezuje sama sebe. Platí přitom, že tyto strany většinou nevymezují, koho přesně zahrnují, ale naopak vymezují to, koho nezahrnují. Svět v jejich podání je rozdělen na dobro a zlo a relevantní tak je, vůči komu se daná skupina vymezuje. Každá ze stran modelu populist radical right se přitom může vymezovat vůči někomu jinému, což je dáno její národní identitou [Mudde 2007: 63-64].

Tyto nepřátele pak lze, dle Muddeho, rozdělit do čtyř skupin podle toho, zda se nachází uvnitř či vně státu a národa [Mudde 2007: 65-78]. Dovolím si nyní tyto čtyři skupiny jen rámcově naznačit stručným výčtem.

1. Nepřátelé uvnitř státu a národa – zejména politické a intelektuální elity
2. Nepřátelé uvnitř státu, ale mimo národ – etnické minority
3. Nepřátelé mimo stát, ale uvnitř národa – většinou lidé, kteří emigrovali za hranice
4. Nepřátelé mimo stát a mimo národ – většinou sousední státy, zejména pokud daný stát někdy okupovaly

V rámci těchto skupin pak dle autora dominují zejména tři „obvyklí nepřátelé“, kterými jsou Židé, Romové a muslimové. Co se týče odporu k Židům, tedy antisemitismu, ten je dle autora v poválečné západní Evropě poměrně vzácný, alespoň co se týče otevřené politické profilace nějakého subjektu, ale je dobré připomenout, že dle autorů, s jejichž texty jsem pracoval v předešlé kapitole, je antisemitismus stále relevantní téma pro některá pravicově extremistická uskupení, přičemž konkrétně podle Charváta se jedná o uskupení nikoliv neofašistická, ale neonacistická. Nová vlna antisemitismu pak tedy může mířit nikoliv proti Židům jako etniku, ale zejména proti politice státu Izrael. Ve východní Evropě ovšem tato

situace může být dle autora rozdílná, přičemž v některých státech je odpor k Židům rozšířenější než v jiných [Mudde 2007: 79-84].

Muslimové jsou druhou ze tří „speciálních“ skupin považovaných za nepřátele, přičemž v kontextu této mé práce se jedná o skupinu klíčovou. Autor považuje islamofobii za antisemitismus 21. století, a to nejen v její rozšířenosti, ale rovněž ve stylu odporu vůči této skupině. Důsledkem je pak dle autora znovuobjevování a prohlubování evropské křesťanské identity, ačkoliv v době vydání Muddeho knihy nebyla ještě tato vlna na svém vrcholu, neboť imigrace do Evropy měla teprve propuknout [Mudde 2007: 84-86]. Je otázka, zda v dnešní době může imigrační vlna ještě narůstat či zda již svého vrcholu dosáhla a nyní bude spíše jen upadat, avšak téma odporu vůči muslimům je myslím stále velmi živé a tudíž relevantní, a to i v naší zemi, kterou migrační vlna téměř nezasáhla. Proto jsem přesvědčen, že má smysl zabývat se antiislamistickou scénou a konkrétně strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, neboť jejich aktivita, jak jsem již dříve v této práci taktéž uvedl, dle mého názoru skrývá nebezpečný potenciál, který může být uvolněn při správné stimulaci veřejného diskursu tak, aby došlo k mobilizaci politické podpory pro dílčí subjekty tvořící tuto zmiňovanou strukturu.

Odpor k Romům je pak dle autora hlavním tématem ve střední a východní Evropě, přičemž zde zmiňuje mj. i Českou republiku [Mudde 2007: 86-89]. Je ovšem potřeba mít na paměti, v jaké době Muddeho kniha vznikla. Je nepopíratelné, že ještě donedávna byli Romové u nás hlavním terčem výpadů radikální či extremistické pravice, ale jak bylo naznačeno v předešlém odstavci, doba se změnila a toto téma již v naší společnosti nehraje tak relevantní roli jako dříve, neboť celospolečensky se, i vzhledem k mezinárodní situaci, mnohem více ujalo téma antiislamismu.

Tímto jsou tedy vytýčeni obvyklí nepřátelé, kteří jako cíl odporu utváří vlastní identitu stran typu populist radical right, a nyní se podíváme na to, jakým způsobem se tyto strany staví k demokracii. Jak bylo řečeno na začátku této podkapitoly, na rozdíl od pravicově extremistických subjektů se subjekty, o nichž hovoříme, tedy subjekty typu populist radical right, nestaví a priori proti demokracii, ale odmítají její liberální pojetí. Jak bylo v předcházející kapitole zmíněno, dnešní neofašistické formace rovněž nemusí být a priori antidemokratické, ovšem pro radikálně populistické subjekty je toto pravidlem. Jejich pojetí demokracie tak vychází z oněch tří pilířů Muddeho teorie, které jsem výše popsal, a nyní si dovoluji představit, jak tyto pilíře ovlivňují koncepci demokracie podle subjektů typu populist radical right.

Z nativismu pro ně vyplývá, že stát by se měl starat o své původní obyvatele, zatímco osoby mimo tuto skupinu by měly být ignorovány. Ideálem tak je monokulturní národ, což je ovšem utopie, a proto by měla být uplatňována tzv. etnokracie. Ta znamená, že původní národní kultura má být rigidní a tato rigidita má být ochraňována, přičemž se bere jako fakt, že přizpůsobení se cizí kultuře by vedlo k zániku národa. Existuje tak jediná oficiální národní kultura, které se všichni musí podrobit [Mudde 2007: 138-145].

Z autoritářství pak směrem k demokracii má vyplývat to, že základem svobody je řád a pořádek. Mnoho subjektů tak staví na volání po tvrdém trestání kriminality a po posilování represivních složek státu. Významným tématem z této oblasti je rovněž militarizace společnosti, která je chápána jako záruka pro ochranu státu. V souvislosti s muslimy se pak toto projevuje, zejména po teroristických útocích, důrazem na protiteroristická opatření a zvýšenou kontrolu, která by šla proti muslimům jako celku [Mudde 2007: 145-150].

Populistický prvek pro budování demokracie pak staví na odmítnutí pluralismu a na tom, co by se dalo shrnout heslem „veškerá moc patří do rukou lidu“. Zde se projevuje asi nejvýrazněji odpor k elitám a nejčastěji navrhovaným řešením je zavedení referenda, skrze

kteře by se mělo rozhodovat o všech významných otázkách. Zároveň se však volá po silném vůdci, který by reprezentoval státní moc, nejčastěji pak po posílení prezidentských pravomocí [Mudde 2007: 151-153].

Nyní je již tedy rovněž jasné, jaký přístup mají obvykle subjekty typu populist radical right ke státu, a při hodnocení struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ toto kritérium taktéž zohledním, přičemž v některých bodech, jak je patrné, se do určité míry jedná o podobné prvky jako jsou ty, kterými jsem se zabýval v minulé kapitole. Stejně tak budou zohledněna dvě další kritéria, kterým se kniha věnuje a těmi je odpor k Evropské unii, a pak zejména proti globalizaci jako takové. Ačkoliv se jistě jedná o podstatné prvky pro identitu subjektů modelu populist radical right, dle mého názoru již byly klíčové prvky, se kterými budu pracovat v následující podkapitole, vypsány.

Na závěr této podkapitoly si tedy ještě dovolím stručně shrnout klíčové pilíře Muddeho teorie o subjektech, které lze označit jako „populist radical right“, na jejichž základě se v následující podkapitole pokusím kategorizovat strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

Základními pilíři modelu populist radical right jsou tedy nativismus, populismus a autoritarismus. K dalším znakům potom patří to, že vymezení segmentu společnosti, který tyto subjekty zastupují, není učiněno přímo, ale děje se tak skrze vymezení nepřátelských elementů, vůči kterým se tyto strany vymezují, či spíše vůči kterým „brání“ svou zemi. Předposledním mnou vybraným podstatným aspektem pro identifikaci těchto stran je pak přístup ke státu a demokracii, kdy se nejedná o strany antidemokratické, ale zcela jistě se jedná o strany antiliberalní, a poslední charakteristický prvek v sobě v podstatě obsahuje prvky dva, neboť do něj patří odpor ke globalizaci a nadnárodním institucím, zejména k Evropské unii.

3.2 Aplikace stanovených kritérií konceptu populist radical right na uskupení „Islám v ČR nechceme“

Vzhledem k tomu, že v předcházející podkapitole jsem vymezil kategorii, kterou se tato kapitola zabývá a rovněž jsem na základě textu Case Muddeho vytýčil základní definiční kritéria, jež jsou podstatná pro samotný pokus o definici této kategorie, mohu se nyní o samotnou kategorizaci pokusit stejně, jako jsem se o to pokusil v předcházející kapitole, která se zabývala konceptem pravicového extremismu, tak jak je vnímán bezpečnostními složkami České republiky.

V první části této podkapitoly budu pracovat se třemi klíčovými pilíři, které sám Mudde popsal jako zásadní pro svou teorii „populist radical right“, přičemž tyto konkrétní pilíře uvedené v předcházející podkapitole budou postupně připomenuty, přičemž u každého zvlášť okamžitě proběhne pokus o určení, zda je tento pilíř pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ platný či nikoliv. Pro určení platnosti budu pracovat, stejně jako v minulé kapitole, s charakteristikou celé struktury, kterou jsem se pokusil popsat v kapitole první.

Po těchto třech klíčových pilířích budou následně doplněny dodatečné charakteristické body, které byly taktéž zmíněny v předcházející podkapitole a které rovněž plynou z práce Case Muddeho a zcela totožným způsobem u nich proběhne pokus o určení jejich platnosti či neplatnosti.

Závěrem této podkapitoly pak bude shrnutí, ve kterém bude uvedeno, jak pokus o kategorizaci dopadl a zda tedy je či není možné řadit strukturu kolem platformy „Islám v ČR

nechceme" do kategorie populistické radikální pravice.

Jako první z pilířů, kterými se v této podkapitole budu zabývat, jsem vybral nativismus, jenž jsem za zcela stěžejní označil již v předcházející podkapitole, která se zabývala obecnou definicí konceptu „populist radical right“ a jeho definičními kritérii. Jen pro přesnost si nyní dovoluji připomenout, že nativismus je samotným Mudde definován jako: *„Ideologie, podle níž by měl být stát obydlen pouze členy národnostní skupiny, přičemž mimonárodnostní elementy (osoby i myšlenky) jsou ve své podstatě hrozbou pro homogenní národní stát“*.

Jak již vyplynulo z předcházející kapitoly, nacionalismus obsažený v ideologii struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme" skutečně nemá expanzivní rysy, jak by podle definic měl mít v případě klasického neofašismu, ale jeho podoba je defensivní, což naplňuje podstatu této definice, ačkoliv je zaměřen výhradně proti muslimům, neboť jak jsem již výše několikrát uvedl, celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme", včetně jejího vůdce Martina Konvičky, si přísně zakládá na tom, že do boje proti muslimům se snaží mobilizovat všechny části společnosti, nehledě na jejich odlišnosti.

Jak vyplývá z dokumentů „Bloku proti islámu" i z vyjádření Martina Konvičky pro internetovou televizi DTV, cílem celé struktury je zabránit pronikání kulturních a náboženských vlivů islámu do naší společnosti, přičemž netolerování této vize by mělo vést k odsunutí daných osob mimo území České republiky. Tyto myšlenky lze připomenout na příkladu extraktu z programu „Bloku proti islámu", jenž byl citován v první kapitole, a kde se lze mj. dočíst: *„zastavit propagaci islámu ve školách a státní televizi; prosadit zákaz vystavování islámských symbolů na veřejnosti; zavést nulovou toleranci vůči všem pokusům o prosazení islámského práva, včetně soukromých vztahů; zajistit, aby stát muslimským věřícím neposkytoval žádné výhody a speciální práva a zajistit, že stát bude podporovat výhradně takovou kulturu a umění, které vedou k růstu národní hrdosti“*. Zde pak je potřeba zdůraznit i úplný závěr tohoto extraktu, který hovoří o tom, že má být podporována výhradně národní kultura, která povede k růstu národní hrdosti, což dle mého názoru plně podporuje onu defensivní nacionalistickou pozici, kterou je nativismus charakteristický.

Stejně tak lze připomenout část z výše citovaného manifestu strany „Alternativa pro Českou republiku", kde se píše: *Multikulturalismus je zlo, stejně jako hydra nikým nevolených bruselských politiků a úředníků. Stojíme na historickém rozcestí. Jde o zachování nejen naší národní identity, ale také o zachování identity ostatních evropských národů*. I tato citace podle mého mínění dokládá skutečnost, že celá platforma stojí silně na ideologii homogenního státu, a tudíž naplňuje podstatu definice nativismu, kterou stanovil Cas Mudde.

Druhým zásadním pilířem, jenž byl v předcházející podkapitole jmenován, je populismus, jenž označuje: *„Ideologii, která předpokládá, že společnost je rozdělena na dvě antagonistické skupiny – opravdové občany a zkorumpované elity, a která vyzdvihuje fakt, že politika by měla být především vyjádřením obecné vůle, přičemž obecná vůle lidu je v tomto podání více, než lidská práva nebo ústavní zákony“*.

Z charakteristiky celé struktury i jejích klíčových osobností podle mě jasně vyplývá, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme" naplňuje podstatu i tohoto klíčového pilíře. V programech „Bloku proti islámu" i „Alternativy pro Českou republiku" je, jak bylo v první kapitole několikrát zdůrazněno, hned na několika místech kladen silný důraz na prvky přímé demokracie, stejně jako je útočeno na stávající podobu politického systému, což asi nejlépe vystihuje tato citace ze stránek „Bloku proti islámu": *„Blok proti islámu" chce napomoci tomu, aby současná garnitura zkorumpovaných a zbabělých politiků byla nahrazena odvážnými a čestnými lidmi*. V tomto vyjádření vidím zcela očividné potvrzení Muddeho definice

populismu, neboť je zde obsažena nejen nechuť k současné politické garnituře, ale taktéž je akcentován fakt, že by politici měli být vystřídáni „lidmi“, přičemž určitý výklad tohoto hesla může vést i k tomu, že politici jsou jiný druh než lidé, které ovládají, a proto je o to větší potřeba se jich zbavit.

Zároveň bych u tohoto pilíře taktéž rád připomněl, že jedna z nejpodstatnějších osob celé struktury, Petr Hampl, se sama označuje za populistického sociologa a chlubí se svým odporem vůči stávajícím elitám, čímž tedy zcela zřetelně dokládá, že celá struktura ani nemá problém s tím, aby byla označována jako populistická.

Třetím a posledním klíčovým pilířem pak je autoritarismus neboli „*podřízená a nekritická oslava autoritativní postavy ve skupině, a přístup schvalující trestání osob mimo tuto skupinu, ve jménu nějaké morální autority*“.

U tohoto jediného ze tří klíčových pilířů teorie Case Muddeho není možné okamžitě podat přímé důkazy, které by platnost tohoto pilíře dokládaly, ale i přesto je dle mého názoru platný. Po přečtení článků týkajících se rozpadu „Bloku proti islámu“, z nichž některé jsou citovány i v této práci, si lze všimnout, že jedním z argumentů pro odchod skupiny osob kolem Jany Volfové mělo být posilování vlivu Martina Konvičky a Petra Hampla uvnitř uskupení, což indikuje, že si tyto dvě hlavní osobnosti začaly přisvojovat právě to autoritativní postavení, o kterém hovoří Muddeho definice. Druhým, ne zcela přímým důkazem pak může být rovněž skutečnost, že za celou strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ vystupují navenek pouze dvě osoby, přičemž z těchto dvou osob navíc zcela dominantní roli má Martin Konvička, jenž je taktéž vůdcem či zakladatelem většiny dílčích subjektů, které tvoří strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, včetně dílčích subjektů již zaniklých. Pokud hovoříme o „Alternativě pro Českou republiku“, kterou vede Petr Hampl, tak zde Martin Konvička není sice ani zakladatel ani vůdce, ale na druhou stranu je vedoucí jedné z krajských divizí a rovněž je v podstatě i ideologem této strany, neboť část programu je inspirovaná programem „Bloku proti islámu“, na kterém se Martin Konvička přímo podílel.

Pokud se nyní podíváme ještě na poslední část Muddeho definice autoritarismu, tedy na schvalování trestání osob mimo skupinu, tak i pro tento bod lze myslím najít několik potvrzení. Samostatnou kategorií by bylo trestání muslimů a tzv. „islamistů“, což je něco, čím jsem se zabýval výše, a zde lze vzpomenout celou škálu hypotetických trestů, které by představitelé celé struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ razili vůči svému kolektivnímu nepříteli, od vyhoštění za hranice až po extrémní výroky typu namletí do masokostní moučky, což je výrok, který sice Martin Konvička označil v rozhovor pro DTV jako přehnaný, ale zároveň se přihlásil k tomu, že jej pronesl v rámci jedné z diskusí ve skupině „Islám v České republice nechceme“ na sociální síti Facebook. Podstatnější se mi však pro tuto definici jeví útoky, které jsou vedeny vůči odpůrcům struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ uvnitř státu, přičemž zde mám na mysli zejména výše rovněž zmiňované „sluníčkáře“, kdy tyto útoky mají prozatím formu zejména urážení ve virtuálním prostoru, což mj. dokládá i citovaná Situační zpráva o extremismu: „*S uskupením byly spojovány i množství se případy tzv. kyberšikany jeho odpůrců*“.

I tento třetí klíčový pilíř Muddeho teorie tak pokládám za platný a v následující části této podkapitoly se ještě podívám na zbývající definiční kritéria, která jsem z této teorie vybral nad rámec základních tří pilířů.

Jako jedno z nejpodstatnějších definičních kritérií nad rámec Muddeho tří pilířů jsem v předcházející podkapitole vybral to, jak subjekt vymezuje sám sebe. Podle teorie Case Muddeho je přitom charakteristické, že subjekt zapadající do modelu „populist radical right“ se vymezuje

negativně, tedy neurčuje, koho přesně zahrnuje, ale koho nezahrnuje.

V případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ bylo již výše ukázáno, že do boje proti společnému nepříteli může přispět prakticky kdokoliv, takže vymezení takové skupiny je učiněno na základě toho, že sem spadají všichni kdo za hrozbu považují muslimy. Takže jsou to muslimové, kdo jsou vyloučeni z celku, a na základě odporu k nim se celek vymezuje, což dokládá i sebedefinice „Bloku proti islámu“: *„Blok proti islámu“ sdružuje lidi, kteří se staví na odpor islamizaci České republiky*. Zároveň je však nutné připomenout i deklaraci: *„Blok proti islámu“ spolupracuje se všemi, kdo se chtějí zapojit do obrany země před islamizací – s výjimkou antisemitských a rasistických skupin*“, což je v podstatě rovněž negativní vymezení, přičemž v této formulaci jsou z celku vyloučeni nejen muslimové, ale i antisemité a rasisté, ovšem jinak je celek stále popsán jako „všichni“.

Struktura je tak vymezena „zlem“ vůči kterému bojuje, přičemž, jak jsem v předcházející podkapitole uvedl, Mudde přímo jmenuje obvyklé nepřátele subjektů, které řadí do kategorie radical populist right. Z tohoto výčtu celkem čtyř druhů obvyklých nepřátel přítom v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ z mého úhlu pohledu platí první dva body, tedy politické a intelektuální elity a etnické minority či v tomto případě minorita náboženská. O obou těchto nepřátelích jsem přítom již výše pojednával, v případě elit to bylo u klíčového pilíře „populismu“ a v případě muslimů to bylo u pilíře nativismu, přičemž je myslím vhodné zdůraznit, že konkrétně muslimové jsou i podle Muddeho zcela klasický typ nepřítel, který u nás nahradil před tím velmi oblíbený cíl útoku, kterým byli Romové.

Jako druhé definiční kritérium nad rámec Muddeho tří klíčových pilířů jsem vybral přístup subjektů typu „populist radical right“ k podobě demokracie, přičemž tento přístup závisí právě na oněch třech klíčových pilířích, a to tak, jak bylo popsáno v předcházející podkapitole. Ověřovat platnost těchto pohledů na příkladu struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ je pochopitelně možné na základě politických programů či manifestů dílčích subjektů, s nimiž je ostatně pracováno v tomto textu neustále, a i když některé body byly již výše rozebírány, dokonce i opakovaně, dovolím si přesto jen stručné připomenutí a shrnutí těchto programových bodů, abych ověřil, zda struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ zastává ten pohled na demokracii, jaký Mudde přisuzuje subjektům typu „populist radical right“.

Ještě než však připomenou a rozeberu jednotlivé prvky, které by se dle subjektů typu „populist radical right“ měly projevit v demokracii, musím zdůraznit, že tento přístup na rozdíl od konceptu pravicového extremismu popsaného v předchozí kapitole nesměřuje přímo proti demokracii, ale proti její liberální podobě, kterou chce v souladu s podstatou radikalismu revidovat. Nyní tedy již mohu přistoupit k jednotlivým pilířům a k připomenutí toho, jaký vliv by měly mít dle subjektů typu „populist radical right“ na podobu demokracie a společnosti a připojím k nim krátký komentář vycházející z předchozích částí této práce, který by měl objasnit, jaký vztah k těmto vizím má struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

Jako první pilíř byl již výše vybrán nativismus, ze kterého má vyplývat, že stát má ochraňovat rigiditu národní kultury a cizí kultura má být ignorována, neboť je národu potenciálně nebezpečná. Souhlas s takovýmto přístupem je podle mého soudu u struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ zcela jasný, neboť pokud se v dokumentech „Blok proti islámu“ hovoří o posilování kultury vedoucí k růstu národní hrdosti a o zákazu všech muslimských vlivů, přičemž dle vyjádření Martina Konvičky by šířitelé těchto vlivů měli být deportováni za hranice, pak se podle mého názoru jednoznačně jedná o snahu chránit rigiditu české kultury a o odmítání potenciálně nebezpečných vlivů.

Druhým, v předcházející podkapitole jmenovaným pilířem pak byl autoritarismus, přičemž tento pilíř má dle Muddeho v souvislosti s podobou demokracie či státu znamenat, že důraz je kladen na řád a pořádek, přičemž toto se může projevit posilováním bezpečnostních složek a bezpečnostní politiky jako celku či dokonce militarizací. V předcházející kapitole bylo pojednáváno o vztahu struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ k militarizaci, ale myslím, že zde je potřeba se k tomuto bodu vrátit, neboť nyní hovoříme o poněkud odlišné problematice.

V předcházející kapitole byl totiž výklad pojmu „militarismus“ poněkud nejednoznačný a v případě zkoumaného subjektu mohl znamenat nejen volání po bezpečnostních opatřeních v rámci státu, ale rovněž snahu o militarizaci samotného subjektu, tedy konkrétně snahu o vytvoření jistého druhu stranických polovojenských jednotek. Takovou snahu se mi v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nepodařilo dostatečně prokázat, a proto ji považuji za neplatnou, ale co se týče militarizace ve smyslu posilování státní bezpečnostní politiky, tak tam vidím situaci jako složitější.

Jak jsem v předcházející kapitole taktéž uváděl, v současné mezinárodně politické situaci je očekávatelné, že ve volbách se na problematiku obrany státu zaměří více politických subjektů, včetně těch parlamentních, takže je potřeba nakládat opatrně s myšlenkou, že by tento přístup automaticky znamenal tíhnutí subjektu k autoritarismu. U struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se navíc nepodařilo prokázat větší snahu o propagaci silné armády jako takové, jenž by byla schopna prosazovat expanzivní nacionalistické zájmy za hranicemi, ale veškeré body programů této struktury, které se týkají bezpečnostní politiky, směřují dovnitř státu k ochraně jeho hranic. Proto bych byl vskutku opatrný při používání termínu „militarizace“, ovšem na druhou stranu nelze popřít, že téma bezpečnosti hraje u struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nezanedbatelnou roli, přičemž její zaměření, dle mého názoru, podporuje především Muddeho pilíř nativismu, neboť takto pojatá bezpečnostní politika očividně směřuje k posílení defenzivní nacionalistické pozice.

Co se pak týče důrazu na řád a pořádek, tak ten je v programech dílčích subjektů celé struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ rovněž patrný, a proto bych si dovilil tento bod v přístupu k podobě státu a demokracie shrnout tak, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ sice naplňuje tento bod autoritarismu, a tedy souzní s jeho vizí na podobu státu, ale i přes to je potřeba mít na paměti, že nelze zcela jednoznačně prokázat, že by jakékoliv cíle bezpečnostní politiky této struktury měly expanzivní charakter a rovněž nelze dokázat jakoukoliv militarizaci této struktury nebo jejích dílčích subjektů jako takovou.

Oproti předcházejícímu bodu je pak přístup vyplývající z pilíře populismu, tedy posilování přímé demokracie, v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jasně doložitelný. Jak program „Bloku proti islámu“, tak program „Alternativy pro Českou republiku“ výrazně akcentují tematiku posilování přímé demokracie, což je sice do jisté míry dědictví vzešlé ze spolupráce struktury vytvořené Martinem Konvičkou s parlamentní stranou „Úsvit národní koalice“, ale zcela nepopíratelně se jedná o politiku, která je strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ viditelně podporována doposud a stala se i nedílnou součástí programu „švýcarizace“, který stvořil Petr Hampl a který byl v této práci již několikrát zmiňován. Jediný okamžik, kde by se dalo polemizovat o platnosti přístupu populistického pilíře k demokracii v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ je v případě odmítnutí pluralismu, neboť jak jsem uváděl v předcházející kapitole, celá struktura akceptovala podobu politické soutěže v demokratických volbách, čímž uznala legitimitu dalších politických subjektů na české politické scéně, ale to samozřejmě nic nemění na tom, že tyto ostatní

politické subjekty jsou strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ mnohdy napadány, o čemž jsem ale již výše také pojednával, a to v souvislosti s útoky této struktury na etablované politické elity, což opět souvisí s populismem.

Tímto jsem tedy shrnul přístupy k podobě státu, které pro subjekty typu „populist radical right“ vyplývají z klíčových pilířů této teorie vytvořené Casem Muddem a myslím, že v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se podařilo prokázat, že všechny tyto přístupy nějak korespondují s politickým programem této struktury, takže i toto definiční kritérium je tedy dle mého soud platné.

Poslední dvě definiční kritéria, na která bych se rád zaměřil a která jsem zmínil v předcházející podkapitole, jsou odpor ke globalizaci a Evropské unii, přičemž tyto dva body je myslím možné řešit současně, neboť se jedná o propojenou tematiku zahraniční politiky. Abych snadno demonstroval přístup struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ k této problematice, dovolím si zopakovat dvě citace použité již v první kapitole této práce, přičemž tato první: *„vyjednáme s EU takové změny, aby vůle českých občanů byla nadřazena Bruselu. Pokud na to EU nepřistoupí, podnikneme kroky vedoucí k vystoupení z EU“* pochází z programu „Bloku proti islámu“ a druhá citace: *„Multikulturalismus je zlo, stejně jako hydra nikým nevolených bruselských politiků a úředníků. Stojíme na historické rozcestí. Jde o zachování nejen naší národní identity, ale také o zachování identity ostatních evropských národů. Model unifikované Evropské unie je slepá cesta. Je třeba vrátit se před Maastricht a Evropu rozvíjet jako Evropské společenství dobrovolně spolupracujících národních států“* je z manifestu strany „Alternativa pro Českou republiku“, přičemž tato druhá citace byla již z části použita i v této podkapitole.

Z obou těchto citací myslím zcela jednoznačně vyplývá, že celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ je zaměřena proti globalizaci a Evropské unii, a proto si dovoluji i tato poslední dvě definiční kritéria, jež byla vybrána nad rámec Muddeho tří základních pilířů konceptu „populist radical right“, označit za platná pro strukturu, kterou se snaží tato práce kategorizovat.

Jelikož jsem právě vyčerpал všechna definiční kritéria, která jsem si stanovil pro pokus o kategorizaci struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ v této kapitole, jež se zabývala teorií „populist radical right“, kterou vytvořil Cas Mudde, je myslím načase shrnout výsledek tohoto pokusu, a tedy i závěr této podkapitoly. Pro přesnost jen připomenu, že testovány byly primárně tři klíčové prvky, které jako definiční kritéria pro svou teorii stanovil sám Mudde, tedy nativismus, populismus a autoritarismus, ale rovněž bylo testováno i několik prvků, které jsem z Muddeho textu vybral nad rámec oněch tří klíčových pilířů a které lze rovněž označit za charakteristické prvky pro kategorii „populist radical right“.

Na rozdíl od kapitoly předcházející, která se zabývala platností vybraných definičních znaků konceptu pravicového extremismu, a jehož platnost v souvislosti se strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ nebyla prokázána, v případě této kapitoly, která testovala vybrané definiční znaky konceptu „populist radical right“ se myslím podařilo všechna zvolená kritéria potvrdit jako platná.

Závěrem této podkapitoly tedy může být, že se na základě vybraných definičních kritérií podařilo kategorizovat strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jako součást konceptu „populist radical right“ a tato struktura by tak měla naplňovat definiční znaky tohoto konceptu, což by do budoucna mělo usnadnit její čitelnost, přičemž vzhledem k tomu, jak se podařilo prokázat propojenost jednotlivých dílčích subjektů, které v podstatě utváří onu koherentní strukturu, o níž neustále hovořím, tak v případě, že vývoj bude pokračovat podobně

jako v minulosti, je s největší pravděpodobností jisté, že tato charakteristika bude platná i pro všechny budoucí subjekty zařaditelné do struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, zvláště pokud tyto subjekty budou založeny či řízeny osobami, které jsou dominantními postavami celé struktury již nyní, tedy Martinem Konvičkou či Petrem Hamplem.

V následující podkapitole se ještě stručně budu věnovat konceptu nové xenofobie, který pojmenoval Pavel Barša, tak abych představil komplexnější šíři konceptů, nad kterými lze uvažovat. Ovšem tato podkapitola bude poněkud specifická, neboť se bude jednat o stručný a zhuštěný popis, jehož cílem bude mj. objasnit, zda je tento koncept kompatibilní s Muddeho konceptem „populist radical right“, protože na rozdíl od případu konceptu pravicového extremismu se domnívám, že koncept Pavla Barši nemusí být v přímém rozporu s konceptem Case Muddeho, takže půjde čistě o ověření platnosti tohoto konceptu pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a o ověření kompatibility s konceptem, do kterého struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, na základě této podkapitoly prokazatelně patří.

3.3 Koncept nové xenofobie a jeho kompatibility se strukturou kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jako subjektem typu „populist radical right“

V předcházejících částech textu jsem se snažil určit, zdali struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ naplňuje spíše podstatu kategorie pravicového extremismu, jak ji vymezují bezpečnostní složky České republiky, nebo spíše podstatu kategorie „populist radical right“, jak ji ve své knize definoval Cas Mudde. Z provedeného výzkumu založeného na srovnávání vytýčených definičních kritérií s programovými a ideologickými body, kterými samotná struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ definuje sama sebe podle mě jasně vyplývá, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ spadá jednoznačně do kategorie „populist radical right“, a tudíž i nese všechny zásadní charakteristické vlastnosti typické pro subjekty spadající do této kategorie.

Jelikož tedy struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ již byla úspěšně kategorizována, v této podkapitole se podívám na čistě doplňkovou kategorii, která je v této práci uvedena kvůli tomu, aby byla rozšířena škála možností, jak lze o struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ uvažovat a aby se ukázalo, zda lze onu provedenou kategorizaci ještě rozšířit či zda lze pracovat striktně pouze s jednou kategorií.

Kategorie, které se budu v této podkapitole věnovat, se nazývá „nová xenofobie“ a jejím autorem je Pavel Barša, který tento koncept popsal ve stejnojmenném článku, jenž vyšel v časopise Dingir v roce 2006. Tento Baršův koncept je tedy o rok mladší než kniha Case Muddeho, ovšem není rozpracován do takové míry, a proto jej celý shrnu v jedné podkapitole, přičemž se zaměřím tedy nejen na to, zda je tento koncept platný pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, ale tak i na to, zda je kompatibilní s konceptem „populist radical right“.

Baršův koncept „nové xenofobie“ stojí na myšlence, že s rostoucí aktivitou radikálních islamistů, kterou rozebírá v první části textu, se kterým jsem pracoval, se mění podoba xenofobie většinové evropské společnosti, kdy dochází k posunu od rasových či etnických předsudků k předsudkům náboženským či ideologickým, kdy v tomto konkrétním případě je islám považován za reálnou hrozbu naší evropské společnosti. Jak Barša dále uvádí, prvky tohoto „nepřátelského“ náboženství jsou pak jednoznačně nechtěné, a proto je odmítán koncept

multikulturalismu a přistěhovalcem může být jen ten, kdo se vzdá svých kulturních hodnot a podřídí se institucím evropských liberálních demokracií, přičemž kdo tak neučiní, ten by měl být odsunut za hranice. Jak je již nyní, na základě veškerého předchozího zkoumání asi patrné, už tato úvodní část Baršovy teorie je pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ platná, neboť nepřitelem je pro tuto strukturu islám a jeho náboženské i kulturní aspekty, ale zároveň je odmítán rasismus založený na rase či etniku a jak již bylo několikrát výše zmíněno, celá struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se brání pronikání vlivů této „nepřátelské“ kultury do naší společnosti, přičemž jak jsem již několikrát citoval slova Martina Konvičky, ten z muslimů, který by se snažil rozšiřovat své náboženství na území našeho státu by měl být deportován za hranice. Je tedy vidět, že zatím se tato Baršova teorie potvrzuje, přičemž dále ve zmiňovaném článku Pavel Barša stanovuje čtyři kritéria, která mají „novou xenofobii“ odlišovat od xenofobie tradiční evropské krajní pravice a těmito čtyřmi kritérii se nyní budu zabývat, přičemž se budu dívat zejména na to, zda jsou platná pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

Prvním rozdílem má být to co jsem právě popisoval v předcházejícím odstavci, tedy skutečnost, že „klasická xenofobie“ je založena na rozdílech rasových či etnických a brání se jménem národa, zatímco „nová xenofobie“ je namířena vůči náboženstvím a ideologiím a brání se jménem individuálních svobod. Myslím, že je dobré si na tomto místě všimnout, že „klasická xenofobie“ má zde blízko ke konceptu pravicového extremismu jak jsem jej popisoval v předcházející kapitole, zatímco „nová xenofobie“ není v rozporu s tím co píše Mudde, což podle mého názoru může potvrzovat mou domněnku, že pravicový extremismus a kategorie „populist radical right“ jsou skutečně dvě významně odlišné kategorie, ale oproti tomu právě Baršova „nová xenofobie“ není v rozporu s tím, kam jsem strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ již zařadil.

Druhý rozdíl pak má dle Barši spočívat v sociologické struktuře subjektu, kdy „klasická xenofobie“ hraje roli především u nižších tříd, zatímco „nová xenofobie“ oslovuje třídy střední a vyšší. V tomto případě je potřeba říci, že obdobnou kategorii Cas Mudde příliš neakcentuje, takže s ním tato kategorie ani není v rozporu, ovšem přiznávám se, že si nejsem jist, zda je tato kategorie pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ platná či nikoliv, neboť vzhledem ke kvalitativní podstatě této práce mi chybí zdroje, které by byly založeny na kvantitativní sociologické analýze, kterou by zároveň bylo relativně složité uskutečnit, neboť vezmeme-li v potaz, že základna celé struktury stále leží na sociální síti Facebook, tak je vskutku otázkou, zda vůbec lze sesbírat dostatečně průkazná data, aby daný výzkum mohl být označen za relevantní. Při pohledu do skupiny „Islám v ČR nechceme“, kde se agreguje největší veřejná antiislamistická diskuse, na zmiňované sociální síti Facebook lze totiž jen těžko odhadovat sociální postavení diskutujících lidí, přičemž větší část je navíc jen tichými pozorovateli tohoto dění, a proto nelze bezpečně určit, jaká sociální třída zde dominuje. Jistým vodítkem tak může být snad pouze to, že v čele celé struktury stojí dvě postavy s vysokoškolským vzděláním a dokonce s nezanedbatelnými akademickými funkcemi, ovšem jak jsem již výše zmiňoval, celá struktura míří na velmi širokou část společnosti, takže ani z vlastního sebevymezení nelze v podstatě určit, na kterou skupinu je primárně cíleno.

Třetím rozdílem je pak odklon od tradičního antisemitismu právě k antiislamismu, což je v podstatě velmi podobné tomu, co jsem popisoval u prvního rozdílu, ovšem zde je navíc doplněno, že „nová xenofobie“ se dokonce k Židům upíná a jejich ochranou opodstatňuje svůj antiislamistický boj. Zatímco první část tohoto třetího rozdílu již myslím není třeba znovu rozebírat, ke druhé části si dovoluji jen připomenout manifest strany „Alternativa pro Českou

republiku", který přímo zmiňuje nutnost podporovat Izrael, což myslím dokládá, že tento rozdíl na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ sedí, což opět dokazuje aplikovatelnost Baršova konceptu, přičemž Muddeho teorie uvažuje o Židech jako o jednom z typických cílů výpadů radikálně populistické pravice, ovšem muslimové samotní jsou dalším takovým typickým cílem. Takže myslím, že ačkoliv to není u Muddeho přímo řečeno, tak není problém, aby se subjekt spadající do jeho konceptu „populist radical right“ zastával Židů, pokud tím zároveň útočí na muslimy.

Čtvrtým jmenovaným rozdílem je pak geopolitický aspekt, kdy Pavel Barša hovoří o tom, že „nová xenofobie“ má tíhnout k podpoře USA a zároveň má odmítat politiku Evropské unie. Co se týče tohoto bodu, tak zcela jasný je odpor k Evropské unii, který jsem popisoval již v minulé podkapitole, ovšem složitější je to se vztahem k USA. V oficiálních materiálech celé struktury nelze najít body, které by přímo podporovaly či odsuzovaly Spojené státy, kromě bodů, které jsou namířeny proti NATO, což je organizace, které USA jasně dominují. V již zmiňované skupině „Islám v ČR nechceme“ na sociální síti Facebook však lze najít široké spektrum tematicky použitelných vyjádření jednotlivých sympatizantů, kde je ovšem celá řada antiamerikanistických komentářů, přičemž nemalé množství lidí, kteří se zde vyjadřují, nepokrytě sympatizuje spíše s Ruskou federací. Na druhou stranu, podobně jako u druhého rozdílu musím zdůraznit, že nemám sociologický materiál, jenž by popsal jak je uvnitř struktury rozložena podpora Spojeným státům či Rusku, ovšem opakují, že oficiální dokumenty problematiku USA nějak výrazněji neakcentují, přičemž stejně je tomu i v teorii Case Muddeho, takže lze minimálně říci, že tento bod taktéž není v rozporu s kategorií, do které jsem strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ již zařadil.

Tímto jsem tedy vyčerpал jak definiční kritéria, která byla pro „novou xenofobii“ přímo stanovena Pavlem Baršou, tak i ta, která bylo možno z jeho textu dále vyčíst, což myslím jen dokládá mé tvrzení, že se nejedná o koncept příliš široký. Na základě toho, co jsem v této podkapitole zpracoval, si pak dovoluji tvrdit, že některé z těchto definičních kritérií plně či alespoň částečně platí i v případě struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, přičemž dále rozhodně platí, že tato teorie není v přímém rozporu s Muddeho teorií „populist radical right“, neboť kritéria, s nimiž pracuje Barša, Mudde výrazněji neakcentuje.

Vzhledem k poměru rozsahu Baršovy a Muddeho teorie si však dovoluji taktéž tvrdit, že „nová xenofobie“ by mohla být spíše kritériem konceptu „populist radical right“ v tom smyslu, že subjekty spadající do tohoto konceptu razí novou xenofobii, zatímco extrémistická pravice razí xenofobii „klasickou“, což myslím elegantně řeší nejen problematiku toho, jaký je vztah struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ k „nové xenofobii“, když samotná jmenovaná struktura již spadá do populistické radikální pravice, ale rovněž je tak zdůrazněn rozdíl mezi Muddeho konceptem a konceptem pravicového extremismu, neboť Baršova charakteristika „klasické xenofobie“ odpovídá konceptu extrémistické pravice velmi obdobně, jako „nová xenofobie“ odpovídá konceptu „populist radical right“ a z toho tedy vyplývá, že oba koncepty jsou odlišné a jsou mezi nimi znatelné rozdíly, což jsem se pokusil zdůraznit v této i v předcházející kapitole.

Pokud bych tedy nyní měl velmi stručně shrnout tuto podkapitolu a měl bych zodpovědět na otázku, zda struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ spadá více do konceptu „populist radical right“ nebo do konceptu „nové xenofobie“, pak bych musel říci, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ jednoznačně spadá do kategorie „populist radical right“, jenž je výrazně komplexnější, a proto „nová xenofobie“ může být chápána jako projev subjektu typu „populist radical right“, neboť toto tvrzení myslím neodporuje Muddeho

koncepti, takže lze zároveň říci, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se projevuje „novou xenofobií“, což znamená, že naplňuje její definiční znaky.

Tímto jsem tedy uzavřel podkapitolu týkající se „nové xenofobie“ a v poslední podkapitole tak již jen stručně shrnu, k čemu jsem v této kapitole dospěl a jaký z toho plyne závěr.

3.4 Shrnutí kapitoly zabývající se konceptem „populist radical right“

Cílem této kapitoly bylo vymezit druhý koncept zvolený pro tuto práci jako dostatečně komplexní, aby mohla být uskutečněna snaha o zařazení struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ do tohoto konceptu, přičemž tento druhý koncept je zároveň propojený s konceptem prvním, jímž je pravicový extremismus, a to tak, že oba tyto koncepty jsou uvažovány jako svým způsobem protikladné nebo alespoň natolik odlišné, aby zkoumaná struktura nemohla být řazena do obou dvou těchto konceptů současně.

Tento druhý koncept je nazýván jako „populist radical right“ a byl definován Casem Mudde, který jej ve své knize nejen popsal, ale rovněž k němu přímo vytýčil tři základní definiční kritéria, která tak plní opěrné pilíře nejen pro jeho práci, ale i pro tuto mou kapitolu.

Na začátku této kapitoly byl Muddeho koncept definován a byly vypsány a okomentovány definiční kritéria, kterými ale jsou nejen ony tři klíčové pilíře, mezi něž řadíme nativismus, populismus a autoritarismus, ale rovněž i některé další body vybrané z Muddeho textu nad rámec vyjmenovaných klíčových pilířů, přičemž tato všechna definiční kritéria byla následně testována obdobným způsobem, jako byla ve druhé kapitole testována definiční kritéria konceptu pravicového extremismu, a to na základě ideologických a programových charakteristik struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, jenž jsem popsal v kapitole první.

Z provedeného zkoumání vyplynulo, že na rozdíl od definičních kritérií pravicového extremismu jsou definiční kritéria konceptu „populist radical right“ pro strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ ve všech případech platná, takže celou strukturu tak lze zařadit do tohoto Muddeho konceptu a lze jí přisoudit charakteristické vlastnosti, které jsou s touto teorií svázány.

Na závěr této kapitoly pak byla ještě ve stručnosti zkoumána teorie „nové xenofobie“ definovaná Pavlem Baršou, přičemž cílem bylo určit nejen jak je platná na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, ale rovněž zda odporuje či nikoliv teorii Case Muddeho, která se projevila jako padnoucí a platná.

Výsledkem této poslední podkapitoly pak bylo, že struktura kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ splňuje rovněž charakteristiky „nové xenofobie“, jenž není v zásadě v rozporu, na rozdíl od pravicového extremismu, s konceptem „populist radical right“, ovšem vzhledem ke komplexnosti Muddeho konceptu je „nová xenofobie“ spíše než co jiného dodatečná charakteristika subjektů typu „populist radical right“, takže je, dle mého názoru, lepší uvažovat o „nové xenofobii“ jako o projevu populistické radikální pravice než jako o samostatném konceptu, do kterého by šlo nějaký subjekt řadit, neboť na to je teorie „nové xenofobie“ příliš stručná.

Tímto jsem tedy uzavřel třetí kapitolu, a následovat bude úplný závěr práce, ve kterém shrnu celé své snažení, pokusím se zdůraznit jeho význam a připojím krátkou vlastní úvahu o budoucnosti struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“.

Závěr

Na prostoru tří předcházejících kapitol jsem se pokusil realizovat většinu z toho, co jsem avizoval v úvodu této práce. Nyní se nacházíme na samotném konci celého textu a zbývá tedy jeden poslední krok, ve kterém bude mou snahou doplnit poslední informace, o nichž jsem se v úvodu zmiňoval, a především pak shrnout a uzavřít celé své snažení.

Co se týče struktury závěru celé práce, dovoluji si postupovat následujícím způsobem. Nejprve stručně shrnu obsah této práce a jednotlivých kapitol, a následně i výsledek mého výzkumu, přičemž pro podrobnější shrnutí bych odkázal k závěrům jednotlivých kapitol. Následně se budu stručně věnovat subjektivnímu zhodnocení průběhu výzkumu a práci se zdroji a nakonec připojím krátký osobní komentář, zmíněný již v úvodu tohoto textu, ve kterém se pokusím shrnout aktuální stav struktury kolem iniciativy „Islám v ČR nechceme“ a nastínit možnosti jejího vývoje.

Jako objekt zájmu této práce jsem vybral iniciativu „Islám v ČR nechceme“, ale nikoliv pouze jako samostatné uskupení, ale jako celou strukturu antiislamistických organizací, které se v naší zemi utvořily v relativně nedávné době. Mým cílem pak bylo určit, zda tato uskupení lze označovat jako extremistická, neboť jsem se domníval, že nikoliv, a proto jsem se rozhodl pro komparaci teorií extremismu a radikalismu, protože právě teorie radikalismu mi přišla jako přesnější pro charakteristiku podstaty současných českých antiislamistických uskupení.

Pokud mám nyní přiblížit samotný průběh výzkumu, tak ten, jak již bylo výše naznačeno, proběhl ve třech kapitolách této práce a zakládal se zejména na kvalitativním výzkumu, kdy kromě odborné literatury pracující s teoriemi extremismu a radikalismu byly použity i zprávy bezpečnostních složek České republiky a rovněž byla provedena textová analýza dokumentů vytvořených či zveřejněných zkoumaným objektem.

V první kapitole této práce jsem se pokusil o obecnou definici iniciativy „Islám v ČR nechceme“, přičemž mou snahou bylo dokázat, že dominantní část české antiislamistické scény má svůj původ u organizace „Islám v ČR nechceme“ a že jednotlivé subjekty jsou vzájemně provázány. Myslím, že na základě zkoumaných ideových materiálů a na základě propojenosti skrze klíčové osobnosti, jenž stály u zrodu či stojí ve vedení jednotlivých subjektů, se podařilo doložit, že struktura, o které jsem pojednával, je skutečně komplexně propojena, a proto o ní lze uvažovat jako o jednom celku, pro zjednodušení zastupovaném prvotním projektem „Islám v ČR nechceme“ a tedy zařazení této struktury pod jednu z teorií je zároveň zařazením všech jejích dílčích částí, pro něž by tedy měla platit jednotná charakteristika vyplývající z aplikovaných teorií.

Druhá a třetí kapitola se již konkrétně zabývaly zvolenými teoriemi, přičemž jejich struktura byla velmi podobná, a proto je uvádím společně. V druhé kapitole bylo pracováno s teorií pravicového extremismu, zatímco v kapitole třetí jsem se zabýval teorií pravicového radikalismu. Tyto teorie byly nejprve obecně představeny a definovány, v prvním případě na základě literatury založené na úhlu pohledu bezpečnostních složek ČR a ve druhém případě na základě teoretického konceptu „radical populist right“, který vytvořil politolog Cas Mudde, a následně byla vybrány jejich charakteristické znaky, které posloužily jako definiční kritéria. Vybraná definiční kritéria pak byla aplikována na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a testování probíhalo na základě informací, které vplynuly z textové analýzy

dokumentů, kterými se charakterizuje samotné toto uskupení. U třetí kapitoly pak byla jedinou odchylkou skutečnost, že pro rozšíření možného pohledu na radikalismus bylo pracováno ještě s teorií nové xenofobie, kterou popsal Pavel Barša, a která měla přinést poněkud odlišná definiční kritéria, aby se ukázalo, zda lze „Islám v ČR nechceme“ hodnotit i podle jiných kritérií, než jaká vyplynula z Muddeho díla.

Výsledkem tohoto mého výzkumu pak bylo poznání, že na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ se nepodařilo aplikovat přesvědčivé množství vybraných definičních kritérií pravicového extremismu, takže zmíněná struktura by do této kategorie neměla být, dle mého soudu, řazena. Naopak, dle mého očekávání, se podařila aplikovat definiční kritéria vyplývající z Muddeho teorie, takže celou strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ by mělo být možné označovat jako pravicově radikální, přičemž z toho plynou i příslušné charakteristiky tohoto konceptu, které by tedy měly být patné pro celou strukturu, tedy i pro všechny její dílčí části. Co se týče doplňkové teorie Pavla Barši, tak u té se prokázalo, že ji v určité míře aplikovat lze, ačkoliv pro přesnější aplikaci by tato práce musela obsahovat i kvantitativní výzkum, ale především pak vyplynulo, že díky své struktuře není v rozporu s teorií Muddeho, takže o těchto dvou teoriích lze v případě popisované struktury uvažovat současně.

Nyní bych se rád zaměřil na další vytýčený bod, kterým je subjektivní hodnocení průběhu výzkumu. Výzkum potvrdil vstupní hypotézu, což lze myslím hodnotit jako pozitivum, a rovněž nedošlo k žádným větším komplikacím během samotného výzkumu, což je taktéž pozitivní. V podstatě zcela bez problému byly pasáže, v nichž jsem definoval jednotlivé teorie, neboť Vegrichtová i Mudde do jisté míry sami vytýčili základní charakteristické pilíře svých konceptů, které jsem pouze rozšířil, přičemž Charvát ve své podstatě pouze doplňoval a potvrzoval práci Vegrichtové a nebyl s ní v rozporu.

Bez problémů se mi zdála i aplikace zvolených definičních kritérií na strukturu kolem platformy „Islám v ČR nechceme“, neboť ověření platnosti či neplatnosti zvolených kritérií proběhlo na základě informací poměrně jasně vyplývajících z vybraných materiálů, pomocí kterých se struktura sama charakterizuje a které jsem analyzoval v první kapitole.

Problémy, o kterých bych snad mohl na tomto místě hovořit, jsou nicméně dva. Jeden je technického rázu a týká se formální nedostupnosti části dokumentů, se kterými jsem pracoval, a druhý je pak problémem toho, zda je tato klasifikace a z ní vyplývající charakteristika přenositelná i na další subjekty, které by v budoucnu mohly vzniknout.

Co se týče technického problému, tak ten byl vyřešen pomocí v textu již několikrát zmíněné webové stránky, která dokáže zobrazit historickou podobu jednotlivých stránek, a to včetně těch již zaniklých. Nedostupnost části dokumentů je tak opravdu jen formální, neboť ačkoliv nejsou dostupné přímo přes své původní adresy, stále jsou všeobecně dostupné pomocí stránky, kterou jsem zmínil. Co se týče problému druhého, tak zde si dovoluji uvést svou úvahu, že i v případě dalšího vývoje nebo dokonce i štěpení, což jsou témata opět aktuální, může být mnou použitá klasifikace platná, pokud nově vzniklé subjekty budou mít své kořeny u původní iniciativy „Islám v ČR nechceme“ a pokud v nich bude stále přetrvávat ideologie, kterou vytvořili Martin Konvička a Petr Hampl. Pokud se však nové subjekty a noví vůdci budou snažit odstříhnout od této původní struktury a pokud budou významně modifikovat původní myšlenkové principy, pak pochopitelně bude potřeba znovu ověřovat platnost všech vytýčených definičních kritérií, neboť takovéto nové subjekty již pochopitelně nelze automaticky řadit do téže kategorie, do které byly zařazeny ty subjekty, o kterých tato práce pojednává.

Tímto jsem tedy shrnul obsah celé práce a na úplný závěr ještě připojuji krátký komentář týkající se situace ve struktuře kolem platformy „Islám v ČR nechceme“ a jejího možného vývoje.

Jak jsem zmínil již v úvodu, síla antiislamistické vlny v České republice, nejspíše i díky nedostatku pozornosti ze strany mainstreamových médií, oslabuje, což potvrdily i volby, které proběhly v říjnu roku 2016. Jednalo se o volby krajské a senátní, přičemž v krajských volbách neuspělo hnutí Petra Hampla „Alternativa pro Českou republiku“, a neuspěl ani Martin Konvička, jenž kandidoval do senátu. Petr Hampl v reakci na výsledky voleb rezignoval a předsednictví se tak ujal Petr Štěpánek, který byl do té doby místopředsedou [Janouš 2016].

Co se týče výměny na postu předsedy hnutí „Alternativa pro Českou republiku“, tak zde neočekávám v blízké době výraznou změnu kurzu nastaveného Petrem Hamplem, takže o tomto subjektu lze i nadále smýšlet jako o součásti struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. K výsledku voleb bych pak uvedl, že vzhledem k druhu voleb ještě podle mě nelze hovořit o úplném politickém konci této struktury, neboť hlavní tematika, se kterou „Islám v ČR nechceme“ pracuje je řešitelná víceméně jen na parlamentní úrovni, takže její relevance je logicky nejvyšší pouze u voleb do poslanecké sněmovny. Je pak tedy otázkou, jak tato struktura dokáže mobilizovat své příznivce v těchto volbách, přičemž úspěch takového snažení podle mě do značné míry závisí na dvou základních aspektech.

Prvním takovým aspektem je přímý negativní dopad islamistického terorismu, který pochopitelně znovu obnoví celou tuto tematiku, takže zjednodušeně řečeno, v případě teroristického útoku, který by před volbami proběhl kdekoliv v Evropě, lze dle mého úsudku očekávat strmý růst preferencí subjektů ze struktury kolem platformy „Islám v ČR nechceme“. Druhým aspektem je pak samotný počet dílčích subjektů. Ačkoliv je v této práci popisována celá struktura jako jedno těleso, jehož části sdílí totožné charakteristiky, z politického hlediska se jedná o fragmentovanou scénu, kde velký počet jednotlivých subjektů má za následek roztržité voličské základy a tedy i nižší volební zisky pro jednotlivé subjekty. Z toho pak tedy vyplývá, že pokud by místo další fragmentace antiislamistické scény přišlo naopak sjednocování, nejspíše by tím rostla relevance struktury jako takové.

Rád bych tuto svou úvahu uzavřel myšlenkou, že ačkoliv se dnes celá struktura nemusí zdát nebezpečná, neboť představuje jen část síly, kterou měla ještě v nedávné době, není podle mě vyloučeno, že v nepříliš vzdálené budoucnosti může dojít k její renesanci, neboť atmosféra pro vzestup této scény v naší společnosti stále doutná a pokud dostane dostatečný impulz, tak se může znovu rozhořet. Není to nic, co bychom měli očekávat s nadšením, ale je to něco, co se dle mého soudu může reálně stát. I proto vidím tuto práci jako přínosnou, neboť nám může napomoci odhadnout podle jakých vzorců se tato struktura bude chovat, pokud se s ní opět setkáme.

Zdroje

Charvát, Jan; Současný politický extremismus a radikalismus. Praha: Portál s.r.o., 2007, s. 10; 11-12; 71; 75; 79-80

Mudde, Cas; Populist radical right parties in Europe. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, s. 19-31; 63-89; 138-153

Vegrichtová, Barbora; Extremismus a společnost. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, s. 12; 132

alternativaproceskourepubliku.cz [2016a]. Náš tým. *Alternativa pro Českou republiku* [online] Dostupné z: <http://www.alternativaproceskourepubliku.cz/index.php/o-nas/nas-tym> [cit. 15. 8. 2016]

alternativaproceskourepubliku.cz [2016b]. Manifest ApČR. *Alternativa pro Českou republiku* [online] Dostupné z: <http://www.alternativaproceskourepubliku.cz/index.php/o-nas/manifest> [cit. 16. 8. 2016]

antifa.cz [2008] Kdo jsou Ochranné sbory Dělnické strany? *Antifa* [online] 6. 5. 2008. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/content/kdo-jsou-ochranné-sbory-delnicke-strany> [cit. 18. 8. 2016]

Barša, Pavel. [2006] Nová xenofobie. *Dingir*, Vol. 9, No. 1, s. 2-5

bbc.com [2015]. What is „Islamic State“?. *BBC NEWS* [online] 2. 12. 2015. Dostupné z: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-29052144> [cit. 15. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2015a]. Co je BPI? *Blok proti islámu* [online] 6. 10. 2015. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20151228154944/http://www.blokprotiislamu.cz/co-je-bpi> [cit. 15. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2015b]. Stanovy. *Blok proti islámu* [online] 14. 11. 2015. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20150822025654/http://www.blokprotiislamu.cz/stanovy/> [cit. 15. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2015c]. Kdo jsou členové?. *Blok proti islámu* [online] 6. 10. 2015. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160418234802/http://www.blokprotiislamu.cz/kdo-jsou-clenove> [cit. 16. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2015d]. Úsvit NK se spojil s Konvičkovým Blokem proti islámu. *Blok proti islámu* [online] 6. 10. 2015. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20150822184935/http://www.blokprotiislamu.cz/usvit-zacal-jednat-s-konvickovym-blokem-o-spolecnych-volbach/> [cit. 16. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2015e]. Program BPI. *Blok proti islámu* [online] 7. 10. 2015. Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20151213180605/http://www.blokprotiislamu.cz/program-bpi> [cit. 16. 8. 2016]

blokprotiislamu.cz [2016]. O co jde Bloku proti islámu [kromě islámu] – Co je to švýcarizace?. *Blok proti islámu* [online] 3. 4. 2016. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20160413224734/http://www.blokprotiislamu.cz/o-co-jde-bloku-proti-islamu-krome-islam-co-je-svycarizace> [cit. 16. 8. 2016]

Filip, Vojtěch [2016]. Evropa pod atakem pěšáků Islámského státu. *Parlamentní listy* [online] 6. 8. 2016.

Dostupné z: <http://www.parlamentnilisty.cz/politika/politici-voicum/Filip-KSCM-Evropa-pod-atakem-pesaku-Islamskeho-statu-447875> [cit. 18. 8. 2016]

Hron, Michal [2016]. Blok proti islámu se rozešel s Úsvitem. Nejsou slíbené desítky milionů. *iDnes.cz* [online] 25. 4. 2016. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islam-vypovedel-smlouvu-s-uvitem-flr-domaci.aspx?c=A160425_074507_domaci_hro [cit. 16. 8. 2016]

ivcrn.cz O nás. *Islám v ČR nechceme* [online] Dostupné z: <https://web.archive.org/web/20160612235213/http://www.ivcrn.cz/o-nas/> [cit. 15. 8. 2016]

Janouš, Václav [2016]. Předseda Alternativy pro ČR Hampl rezignoval po neúspěchu ve volbách. *iDnes.cz* [online] 11. 10. 2016. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/konvicka-bpi-nova-strana-alternativa-pro-cesko-flk-domaci.aspx?c=A160501_205959_domaci_rych [cit. 30. 10. 2016]

Kotalík, Jakub [2016]. Státní zástupce obžaloval Konvičku za podněcování k nenávisti. *iDnes.cz* [online] 8. 4. 2016. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islam-konvicka-zaloba-dlh-domaci.aspx?c=A160408_110031_domaci_bur [cit. 16. 8. 2016]

Kubištová, Pavla [2016]. Blok proti islámu už neexistuje. Vznikla nová Iniciativa Martina Konvičky. *iDnes.cz* [online] 28. 5. 2016. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/blok-proti-islam-konvicka-alternativa-pro-cesko-fb7-domaci.aspx?c=A160528_130350_domaci_pku [cit. 15. 8. 2016]

Mrva, David [2014]. Czech Defence League v kontextu antidžihadistického hnutí. *Rexter* [online] 8. 12. 2014. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/czech-defence-league-v-kontextu-antidzihadistickeho-hnuti/2014/12/08/> [cit. 15. 8. 2016]

mvcr.cz [2014; 2015; 2016]. Čtvrtletní zprávy o extremismu Odboru bezpečnostní politiky MV. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online] Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx> [cit. 15. 8. 2016]

or.justice.cz [2015]. Úplný výpis ze spolkového rejstříku. *Veřejný rejstřík a Sběrka listin* [online] 17. 10. 2015. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=896547&typ=UPLNY> [cit. 15. 8. 2016]

petrhampl.com. Populistický sociolog. *PhDr. Petr Hampl Ph.D.* [online] Dostupné z: <http://www.petrhampl.com/sociolog-petr-hampl> [cit. 16. 8. 2016]

Shanaáh, Šádí [2015]. Jak se šíří nenávist: případ Islám v ČR nechceme. *Respekt.cz* [online] 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.respekt.cz/politika/jak-se-siri-nenavist-pripad-islam-v-cr-nehceme> [cit. 15. 8. 2016]

stream.cz [2015]. Martin Konvička. *Stream.cz* [online] 3. 11. 2015. Dostupné z: <https://www.stream.cz/islam-v-cr/10007936-martin-konvicka> [cit. 16. 8. 2016]

Tamchyna, Robert [2009]. Martin Konvička. *Čro Leonardo* [online] 10. 6. 2009. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/leonardo/anonce/_zprava/592685 [cit. 16. 8. 2016]

Trachtová, Zdeňka [2015]. Sluníčkář je nový pravdoláskař. Zda je to jen móda, experti neodhadnou. *iDnes.cz* [online] 16. 7. 2015. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/slunickar-je-novy-pravdolaskar-d3m-domaci.aspx?c=A150716_091217_domaci_zt [cit. 16. 8. 2016]

video.aktualne.cz [2015]. Konvička: Půjdu do voleb, Sobotka se nám vysmál. *DVTV* [online] 12. 8. 2015. Dostupné z: <http://video.aktualne.cz/dvtv/dvtv-12-8-2015-martin-konvicka-cesko-bez-vody/r~29953baa410b11e5b22d002590604f2e/r~dd5024ee410a11e5a896002590604f2e/> [cit. 16. 8. 2016]

video.aktualne.cz [2016]. Krvavý uprchlický výlet? Věřím Zemanovi a Okamurovi, lidé mi za Evropo

dýchej děkují, říká Žižková. *DVTV* [online] 9. 8. 2016. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/verim-zemanovi-a-krapolovi-nejsem-rasistka-lide-mi-za-evrop/r~30ac60765da711e683920025900fea04/> [cit. 16. 8. 2016]

web.svobodni.cz [2013]. Politický program. *Svobodní* [online] 12. 12. 2013. Dostupné z: <https://web.svobodni.cz/program/politicky-program> [cit. 16. 8. 2016]

wiki.idnes.cz. Jana Volfová. *Wiki iDnes.cz* [online] Dostupné z: <http://wiki.idnes.cz/jana-volfova-c91-/politici.aspx?klic=455262> [cit. 16. 8. 2016]

youtube.com [2016]. ApacNews.cz: Martin Konvička & Petr Hampl [BPI] "Něco končí, něco začíná" ... - projev. *ApacNews.cz* [online] 27. 4. 2016. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=0H5WHSvYMiM> [cit. 16. 8. 2016]

Zelená, Hana [2016]. Domobrana: Armády politických stran se šikují. *Armádní noviny* [online] 13. 4. 2016. Dostupné z: <http://www.armadninoviny.cz/domobrana-armady-politickych-stran-se-sikuji.html> [cit. 18. 8. 2016]

Žižková, Olivie [2016]. Evropo dýchej. *YouTube* [online] 2. 8. 2016. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=meXpKEhXKxw> [cit. 15. 8. 2016]